

ÉLETTÜNK

XXXV. évf. 6. szám (35. Jg. Nr. 6)

Az európai magyar katolikusok lapja

2003. június

AZ EGYHÁZ AZ EUKARISZTIÁBÓL ÉL

II. János Pál pápa legújabb, 14. enciklikája

II. János Pál pápa nagycsütörtökön, az Utolsó Vacsora emlékeztetőre bemutatott szentmisén írta alá a Szent Péter bazilikában legújabb, tizenegyedik enciklikáját, mely az „Ecclesia de Eucharistia” - „Az Egyház az Eukarisztiából él” szavakkal kezdődik. A hat fejezetből, továbbá egy bevezető és egy zárórészből álló dokumentum a szentatya legszemélyesebb hangvételű enciklikája. Az egészet átjárják a költői megnyilvánulások, a személyes emlékek, valamint a hála megnyilvánulásai, melyek révén a pápa tanúságot tesz arról, hogy az ő saját életében az Oltáriszentség és a szentmise mennyire központi helyet foglal el. Az Eukarisztia iránti szeretetét kívánja jelen levélével a hívek elé állítani. Az utolsó fejezetet pedig az Egyház Anyjának, Máriának szenteli. A pápa meggyőződése, hogy az Egyház csak akkor lesz képes szembenézni az új-evangelizáció kihívásával, ha képes Krisztust szemlélni, és mély kapcsolatba lépni vele az Eukarisztiában. Fel kell ismerni Krisztust mindenütt, ahol kinyilvánítja önmagát, legfőképpen az Ő Testének és Vérének szentségében. Az Egyház a saját életét az Eukarisztiából meríti, mely a II. Vatikáni Zsinat megfogalmazásával „csúcsa és forrása” életének. A zsinat utáni liturgikus megújulásnak vannak azonban árnyoldalai is, melyek a Szentmisét, és az Oltáriszentség tiszteletét is érintik. A Pápa most ezek veszélyeire is felhívja a figyelmet, és bejelenti, hogy az illetékes szentszéki kongregációknak feladatuk adta egy külön dokumentum összehállítását az Eukarisztia ünneplésének liturgikus és jogi vonatkozásaival kapcsolatban. A negatív jelenségek között II. János Pál pápa megemlíti, hogy számos helyen majdnem teljesen elhagyják a Szentségimádás, vagy az Oltáriszentség látogatásának gyakorlatát. Ugyancsak sok helyen előfordul, hogy helytelen gyakorlatok terjednek el, melyek az Oltáriszentségre vonatkozó helyes hitet és katolikus tanítást elhomályosítják. Ezek között felhívja a figyelmet arra, hogy az Eukarisztia a közösség bizonyítéka, de nem eszköze. A keresztények egysége nem attól valósul meg, ha az Egyházzal nem teljes közösségben levők (protestánsok) áldoznak a szentmisén, vagy ökomenikus szertartással helyettesítik azt. Az Eukarisztiában való részvétel már megvalósult egységet feltételezi, és azt erősíti meg. Ebből fakad a figyelmeztetés a katolikus hívek számára, hogy az Oltáriszentség méltó, megengedett vételéhez a kegyelem állapotában kell lenniük. A hívőnek saját magának kell megtélnie lelkiismeretében, hogy súlyos bűn terheli-e lelkét, és ebben az esetben előbb a kiegészítő szentséghez járulnia. Külön fejezetben foglalkozik a pápa az Eukarisztia ünneplésével, azaz a szentmise méltóságának és szépségének megőrzésével. A mise külsőségei mind azt az örömet és hálát hivatottak kifejezni, melyet az Egyház a Krisztussal való egyesülés miatt érez. A művészet mindenfajta megnyilvánulása, ami a templomokat, a többi szent

„In unitate Spiritus Sancti...” - mondjuk minden liturgikus ima végén, mert amikor az Atya elé terjesztjük imánkat Jézus Krisztus által, akkor a Szentlélekkel egységben tesszük ezt. Vagyis a Szentlélek ösztönöz minket arra, hogy forduljunk a mennyei Atyához. Tulajdonképpen a Szentlélek imádkozik bennünk, velünk együtt, hiszen mi nem is nagyon tudjuk, hogyan kell imádkoznunk.

De ennek a kifejezésnek van egy mélyebb jelentősége is, amit az eredeti görög szó (koinonia) talán gazdagabban fejez ki. Azt mondja, hogy a Szentlélek egyesít minket Jézus Krisztussal és az Atyával, hogy a Szentháromság életének részesei lehessünk. Ugyanakkor eggyé forraszt minket a többi keresztény testvéreinkkel is az egyetemes Egyházban, ami Krisztusnak Titokzatos Teste. Vagyis „átváltoztat” minket, szétszórta egyéneket egy testbe, abba az Egyházba, ami az első Pünkösdi ünnepén jött létre az Utolsó Vacsora termében, amikor az apostolok együtt voltak Jézus édesanyjával, Máriával és leszállt rájuk a Szentlélek tüzes nyelvek formájában. Így született meg az Egyház!

Ez a pünkösdi tűz azóta is élte, melegíti és megvilágosítja az Egyházat, fényt áraszt a sötétségbe és meleget ont a hideg világba. A Szentlélek, az Atya és Jézus Krisztus Lelke, az Egyháznak a lelke is, ami biztosítja annak lényeges jelleget, vagyis egységét, szentségét, egyetemességét, és apostoliságát.

Az Egyház azért „egy”, mert az egyetlen Lélek élte minden tag-

helyeket és kellékeket, de leginkább a Szentmise bemutatásának módját illeti, egyben az Egyház tanúságtele a világ számára az Eukarisztia központi szerepéről és jelentőségéről. Ezért nyomatókosan felhívja a papok és hívők figyelmét: a liturgikus ünneplés szentségét mindenképpen helyre kell állítani. A Szentszék ezért is fordít különös gondot a liturgia szabályozására. Az utolsó fejezetet Máriának szenteli a pápa. Amint az Egyház befogadja Krisztus testét az Eukarisztia színei alatt, úgy fogadja be méhébe Mária a megtestüült Krisztust. Egész életében sajátjává tette Krisztus áldozatát, mely számunkra az Eukarisztiában nyilvánul meg. A befejező fejezete a figyelmünket arra, hogy aki a megszentelődés útján akar járni, annak nincs szüksége új programokra. A program ugyanis megvan: Krisztus maga, akit megismernie, szeretnie, követnie és hirdetnie kell minden kereszténynek. Ez az út az Oltáriszentségen keresztül vezet, amit a szentek a saját életükkel bizonyítanak. „A kenyér és a bor alázatos jegyében, melyek az Ő testvére és vérévé lényegülnek át, Krisztus velünk halad az úton, mint örök és útravalónk, és a remény tanítványa tesz bennünket mindenki számára.”

(Érszegi Márk A./MK)

A SZENTLÉLEKKEL EGYSÉGBEN...

Írta: MIKLÓSHÁZY ATTILA SJ., a külföldön élő r. k. magyarok püspöke

ját. A keresztség által Ő lakozik a keresztények szívében, és Ő „forrasztja egybe” őket Krisztusnak „egy” Testébe, Krisztus Egyházába. Még akkor is, amikor sajnálatos módon az Egyház egysége

Tiziano Vecellio: Pünkösd, 1555

a történelem folyamán szétszakadozva jelenik meg, a Szentlélek „megszomorítva” ugyan, de élte bennünket és ösztönöz, hogy az egységet mielőbb visszaállítsuk, mert csak így tehetünk tanúságot a világ előtt.

Szent Egyháznak a tagjai vagyunk, mert az Egyház egyénekből áll, akik a Szentlélek templomai, hiszen bennünk lakik, mint teremtetlen kegyelem, mint az Atya-isten „Ajándéka” (Donum Dei). A keleti egyház egyik teológusa ezt így fejezi ki: a Szentlélek az, aki az Eukarisztia kenyerét egységbe „gyúrja” és az Eukarisztia borát izes borra „forrasztja”, vagyis Krisztus testévé és vérévé teszi. Aki ezt a „szent kenyeret” eszi és ezt a „szent bort” issza, az Krisztussal válik eggyé és szentté a Szentlélek működése folytán.

Krisztusnak Egyháza katolikus, vagyis egyetemes, mert a Szentlélek élte minden egyes tagját a világ bármely részén. A Lélek indít bennünket arra, hogy elvigyük az Evangélium jó hírét a missziók által a világ minden tájára, és áthassuk az Evangélium zúgával az egész világmindenséget, az egész kozmoszt, annak minden zegét-zugát, de főképpen az emberi társadalmat. A Szentlélek megújítja a föld színeit, ennek a földnek a színeit, mely oly sok keserűséggel van jelenleg tele.

Apostoli Egyházat teremt a Szentlélek ereje, mert azt akarja, hogy hűségben örizzük meg az apostoli tanítást a történelem folyamán, bármennyire is támadják azt a különböző korszakok és ideológiák. Erőt ad hozzá, hogy hűségesek ma-

radjunk, még ha életünket is kell feláldoznunk érte. Vezet bennünket az egyházi tanítóhivatal által a helyes úton, nehogy eltelvegyünk földi zárandokutakon. Lelkesít minket, hogy ne keseredjünk el a kudarcok miatt, mert ez hozzá tartozik a Kereszt titkához és a húsvéti feltámadásnak a megvalósulásához. Valójában Ő az, aki megtanít minket, sokszor a szenvedés és kereszt révén, hogyan kell az apostoli élet-stílust a mai időkben megélni, hogy igazán Jézus Krisztus társai és barátai legyünk. Hiszen Ő Krisztusnak a Lelke, és így Ő mindig Jézushoz vezet minket vissza. Ő alakítja ki bennünk, hogy az Ő Teste legyünk, tanúságot téve róla ebben a világban.

Befejezésül álljanak itt a keleti liturgiának gyönyörű sorai a Szentlélekről, melyek az eukarisztikus liturgia elején hangzanak el: „Mennyei Király, Vigasztaló, igazságnak Lelke, ki mindenütt jelen vagy és mindeneket betöltesz, minden jónak kútfeje és az életnek megadója, jöjj el és lakozzál mibennünk, és tisztíts meg minket minden szennytől és üdvözítsd Jóságos a mi lelkünket!” □

PÜNKÖSD

Ujjong a lelkem s telve van örömmel:
Ma érkezik a régvárt vendég!

Bár liliom-palástot
Vehetnék vállaimra
S elébe úgy mehetnék
Hogy szűzféhen üdvözöljem Őt!
Bár tűzrózsákat, égő szíveket
Szórhathék szét a nagy világban,
Hogy illatot és színeket
És imát találjon,
Amerre jár!
Bár lenne szívem ünnepi
Zsoltosmát zengő, nagy harang,
Mely szétkialtja örömet,
Hogy csengjen-bongojon tőle a határ!

Pedig, kit várok, csak egy kis madár,
Remegő szárnyú, hófehér galamb!
- - - De benne ég az örök Láng,
A szent tetsére ihlető nagy Isten!
Szemén pünkösdi tüzek nyelve csap ki
S így tekint le ránk!

Csak egy pihegő, hófehér galamb!
De Őt imádom, amíg élek,
S előtte hullok térdre egyedül
Parányi semmiségem
Alázatos mély érzetében
Mikor felettem átrepül:
Mert Ő az Úr és Ő a Lélek!

S tőle várjuk fényes újjalását
A föld színének
Ő hozzá csap fel ezer ének
Ostromlón zúgva pünkösdi hajnalán:
Ő jöjj el! jöjj el - - -
Halld meg világ a tüköt:
Ma eljön hozzánk! - - -
Ujjong a lelkem s telve van örömmel!

Dsidá Jenő (1907-1938)

KÖZÉP-EURÓPAI KATOLIKUS TALÁLKOZÓ

2003-2004

„Krisztus Európa reménye” mottó jelyében kerül megrendezésre, 2003. június 1. és 2004. május 23. között (mindkét időpont Krisztus mennybemenetelének ünnepéhez kapcsolódik), nyolc közép-európai ország - Ausztria, Bosznia-Hercegovina, Csehország, Horvátország, Lengyelország, Magyarország, Szlovákia és Szlovénia - katolikus püspökeinek kezdeményezésére a „Közép-európai Katolikus Találkozó”, amelynek célja, Európa népeit egymással kibékíteni, egymást jobban megismerni, az előítéleteket, az idegengyűlölet formáit legyőzni és katolikus részről hozzájárulni Európa újraegyesítéséhez. „Európa reménye Jézus Krisztus keresztje” - mondta II. János Pál pápa 1983-ban a bécsi Hősök terén, az Európáért végzett esti imádság során. E kijelentés indította a szervezőket a Találkozó megrendezésére.

Tíz ország, köztük Magyarország is, a közelmúltban Athénben aláírták az Európai Unióval való csatlakozási nyilatkozatot és ezek az országok 2004. május 1. hatállyal teljes jogú tagokká válnak. Az évtized végéig további országok követik őket. Ezért van ennek a Találkozásnak jelentősége. A politikai folyamattal párhuzamosan a katolikus egyház, Isten Népe, hozzáadja keresztény értékeit és így tanúság tesz Európa mellett, segítve az embereket, hiszen elsősorban nekik kell érezniük az Egyesült Európa áldásait, még akkor is, ha az új helyzet kihívásokat, „megpróbáltatásokat” is rejteget, hogy az Európai Unióban otthon érezzék magukat, békében élve egymással.

Az egy évig tartó rendezvénysorozat 2004. május 22/23-án a „Népek Máriacelli Zarándoklata” zárja, melynek kiemelkedő eseménye a május 22-i (szombat) közös szentmise ünnepése. A máriacelli Zarándoklata nemcsak a nyolc szervező katolikus hivatalosak, hanem szeretettel várják Európa minden országának népeit, beleértve a nem katolikus testvéreket is. Ez érvényes a magyarok esetében is, függetlenül attól, hogy Európa melyik országában él valaki. Az ököméné a Találkozó minden egyes eseményében megmutatkozik, mivel a felekezeti képviselői meghívottként a rendezvényeken jelen lesznek. Ez már kifejezés jut 2003. június 10-én, a pünkösdi kedden, 18.00 órakor, a bécsi Szent István dombon, amikor a „Béke Vesperása” közös imádság keretében az osztrák katolikus hivatalosan megnyitják a Találkozót.

Nyolc „nemzeti vasárnap” lehetőséget kínál arra, hogy az egyes országok templomaiban ugyanazon népi imádkozásoknak a hívek (Csehország: 2003. június 22., Bosznia-Hercegovina: július 27., Magyarország: augusztus 24., Szlovénia: szeptember 21., Ausztria: október 26.,

Szlovákia: november 16., Lengyelország: 2004. január 18., Horvátország: február 22.). Ebben bekapcsolódhatnak a nyugat-európai magyar missziók is és remélhetőleg ugyanezt teszik a határon túli magyar katolikus közösségek is.

A Találkozó keretében „nemzeti zarándoklatok”-ra kerül sor. A nyolc ország kijelölte a napot/napokat és helyet/helyeket, amikor oda várja az említett, de más országokból is érkező zarándokokat, hogy közösen imádkozzanak, kérjék Isten áldását és a Szűzanya közbenjárását. Magyarországon 2003-ban a hagyományos augusztus 20-i Szent István-napi ünnepségeket a Találkozó keretében, ilyen nemzeti zarándoklatként rendezik meg. Akik ezen részt vesznek, tegyék ebben az évben ennek szellemében.

Hasonló közös jelleggel kerülnek megrendezésre a nyolc országban szervezendő „nemzetközi konferenciák” (szimpozionok). 2003. szeptember 28-30. között lesz Budapesten a „Keresztény értékek az Európai Unióban” című nemzetközi konferencia, melyre a szervező országokból érkező résztvevők mellett meghívást kapnak a határon túli magyarok és az európai országok képviselői is.

A nyolc ország püspökei (kb. 170) biztatnak minden közösséget, hogy az előtűnő álló évben a helyi egyházi eseményeket a Találkozó gondolatának jegyében tartsák meg. Jó alkalom, hogy a határon túli és nyugat-európai magyar közösségek is ebbe bekapcsolódjanak és így az egymáshoz tartozás eszméjét nemzeti, valamint európai szinten elmélyítsék. Akik szeretnék, hogy rendezvényük felkerüljön a Találkozó hivatalos honlapjára, azok e-mail címen jelezhetik az eseményre vonatkozó pontos információk megjelölésével.

További információk a Találkozó előkészítő bizottságának címén: 1071 Budapest VII., Városligeti fasor 45., telefon: 0036-1-342 6959, fax: 0036-1-342 6957. Honlap: <http://talalkozo.katolikus.hu>; innen a nyolc ország bármelyike elérhető és az ottani rendezvényekről információk szerezhetők.

Egyedülálló kezdeményezéssel állunk szemben. A jelenlegi világpolitikai helyzetben, jó erre a Találkozóra odafigyelni és annak sikeréhez a tőlünk telhetőt megtenni. A közösségek erre bőven kínálnak lehetőségeket. Helyi találkozások más népcsoportokkal, egymás hagyományainak, kultúrájának megismerése, ill. megismertetése mindenki számára áldást jelent. Legyünk találatok, építsük együtt azt az Európát, amelyben mi magyarok ismét egymásra találhatunk, ismét együtt lehetünk, mint az Európai Unió egyazon „állampolgárai”.

Vencser László, Linz

Az Európai Unió Katolikus Püspöki Konferenciájának kezdeményezése Európa egységéért

A 2004. május 1-én sorra kerülő tíz új tagállam felvétele alkalmából európai zarándoklatot szerveznek Santiago de Compostelában. A zarándoklat a tíz új tagállam Európai Unióhoz való csatlakozásának történelmi jelentőségére kívánja felhívni a figyelmet és emlékeztetni akarnak: „Európa nemzeti egységének és megnyílnak a világ felé.” A zarándoklat április 17-én kezdődik a Santo Domingo de Silos bencés kolostorban és az 21-én ér véget. A szervezők 300 zarándok részvételére számítanak, akik a püspöki konferenciák küldötteiként érkeznek majd, de lesznek közöttük politikusok, újságírók, írók és művészek is.

A 2004 egyébként szent év lesz a Santiago de Compostela-i székesegyházban,

amely évszázadok óta az európai zarándokutak célpontja és a kontinens egységének szimbóluma.

A kezdeményezést az Európai Unió három nagy szervezeteinek elnöke is támogatja: Pat Cox, az Európai Parlament elnöke, Romano Prodi, az Európai Kömisszió elnöke, és Bertie Ahern ír miniszterelnök, aki 2004 első felében az Európa Tanács soros elnöke lesz.

A zarándoklat után, április 21-től 24-ig teológiai kongresszust rendeznek, amelynek témája: Az európai integráció jelentősége a keresztény hit számára. A rendezvények végén az új tagállamok püspöki konferenciáit hivatalosan az Európai Unió Püspöki Konferenciájának tagjává nyilvánítják.

K.I., (Zenit)

A PÜNKÖSDI LÉLEK

Egyházunk éltető ereje

Évezredek óta állnak az egyiptomi sivatagban a fáraók régi síremlékei: a piramisok. Világtörténelmi szempontból nevezetes építmények, az ókor csodái. A mai ember megáll előttük, és elcsodálkozik: mi mindent alkotott hajdanában az ember! A piramisok előtt állnak a több méter magas szfinxek, ezek az őrszobrok, mint valami hatalmas mozdulatlanok őrködnek a nagy fáraók síremlékei előtt. E szobrok a hideg sivatagi éjszakában erősen lehűlnek. Reggel aztán, amikor feljön a nap, és tűző sugaraival hirtelen fellemelegíti a sivatagi világot, a szfinxeket is, ezek a szobrok a hirtelen fellemelegedésre kitágulnak és bizonyos hangot adnak. Az ott lakó beduinok, akik eljárnak a szfinxek előtt, hirtelen megállnak, rácsodálkoznak a mozdulatlan szobrok előtt és felkiáltanak: ez a szobor él.

Hasonlattal élve: akik a történelem folyamán eljárak vagy napjainkban is eljárak a kétezer éves egyház előtt, jobban szemügyre veszik és mélyebben beletekintenek életébe, csodálkozva megállnak és felkiáltanak: ez az egyház él. Él, mert az első pünkösdi napján rátűzött a tűzes pünkösdi Lélek, megvilágította és megszentelte, s azóta ez az egyház hangot adott és hallatja ma is isteni hangját. Történelme bizonyítja, hogy mindig élő egyház volt, jelene pedig tanúskodik arról, hogy napjainkban is él.

Krisztus megmondotta apostolainak: ha engem üldöztek, titeket is üldözni fognak. Krisztus golgotás keresztútja és a megpróbáltatás osztályrésze lesz Krisztus tanítványainak is. Alig hogy az Istenember elhagyta a földet 33 év után, megkezdődött apostolai számára is a keresztút. Erről beszélnek az Apostolok Cselekedetei. Vértanúhalált szenvednek - Szent János apostol kivételével - az összes apostolok. A két apostolfeljedelem hősiessen szenvedésével és halálával örök példaképpé állnak a múlt és a jelen embere előtt. A pünkösdi Lélek adott nekik erőt és bátorságot minden üldözés és a vértanúság elviselésére.

Az apostolok után jött a 300 éves keresztényüldözés. Elég, ha belelapozunk a „Quo vadis” regény eseményeibe. Regényalakban beszél az őskeresztények hősiességéről, de a valóság még kegyetlenebb volt. E vadállatok elől dobott emberek ezres és ezres tömegének vérhullása lett a kereszténység magja, amely aztán kicsirázott és gyümölcsöt hozott harminczoros, hatvanzoros és százszoros mértékben. De ennél is nagyobb hatást ért el az első őskeresztények jó példája. Rájuk mutatott a pogányok ilyen formában: néztek, mennyire szeretik egymást. Ez is a pünkösdi Lélek munkája volt.

A középkori civakodások, vitaközlések és szakadások özönében mégsem szakadt el Krisztus köntöse egészen. Az emberi gyarlóság sok hibát követett el, még több bűnt és megtorlást „az igaz hit szellemében”, mindenki a maga igazát védte. Mérheterlen károkat okoztak ezek a sötét középkori évek. De a pusztulástól megvédte az egyházat a pünkösdi Lélek. Elrepültek a szomorú évszázadok is, újabb évtizedek és világosabb évszázadok virradtak Krisztus egyházára. De ezek az évszázadok sem voltak mentesek a hamis próféták hamis tanításától: „Állt ez a világ már eleget a lábán, miért is ne álljon most már feje tetején” - gondolták egyesek. „Új evangéliumok” látnak napvilágot, forradalmak után jöttek a nyaktilok, a felvilágosodott ész korszakában minden volt, csak a szeretet elhalt az emberi szívekben. A pünkösdi Lélek azonban nem halt meg.

IMASZÁNDÉKOK

Júniusra

1.

Imádkozunk a közhatalmat gyakorló hívekért, hogy követve az evangéliumi irányelveket és az Egyház szociális tanításának alapjait, az emberi értékek tiszteletét minden körülmények között védjék és előmozdítsák.

A közhatalom gyakorlására kinevezett vagy (többé-kevésbé demokratikusan) megválasztott hívek egy része törvényhozói szinten kell gyakorolja a közhatalmat, - képviselőként a parlamentben, megyék, városok, falvak önkormányzatában, a minisztériumokban és hivatalokban. Másoknak végrehajtott területen kell biztosítani a rendet, a biztonságot különböző helyeken, pl. a rendőr, a katona, a rendfenntartó stb. Kötelességük a törvényhozás által létrehozott törvények érvényesítése.

A vallási környezet sem biztosít mindig helyet a keresztény értelemben vett emberi értékek figyelembe vételére a gyakorlatban és azok kivitelezésében. Az egymástól gyakarta különböző szokások között körültekintően kell az evangéliumi irányelveket érvényesíteni. A keleti vallásoknál a belső értékek ismerete, gyakorlata, tisztelete évszázados - helyenként évezredek - megszokáson és megbecsülésen alapul. Ezt ott szemlélődésnek nevezik. Valamely formája minden vallásban megtalálható. Mi elméledésről beszélünk.

Politikai hatalmasságok célkitűzéseivel szemben olykor igen körülményes lehet a keresztény értékeket és az Egyház szociális tanítását értékhordozóként elfogadtatni, s ezeket a támadások ellenére is megvédeni. Elfordulhat, hogy a közhatalmat gyakorló híveknek meg kell vállalnia hivatalától, beosztásától, amikor meg kellene tagadnia az evangélium irányelvei értékesítésének szándékát és igényét. Ilyenkor a kereszténység melletti kiállás súlyos áldozatokat követel.

2.

Imádkozunk India különböző hagyományokat követő keresztényeikért; legyen meg bennük a törekvés, hogy együtt legyenek a teljes egység és az őket vezérlő egyazon Lélekben való közösség tanúságtevői.

Ha a keresztény ember más keresztény közösség liturgiáján vesz részt, először idegenül hat rá a szokatlan ceremónia. Lehet, hogy elfogja a kíváncsiság is: miért más ez az ima, mint a megszokott otthoni?

Egy idő után mégis ismerté, elfogadottá válhat az új kultikus forma, ami különböző lehet nyelven, ceremóniában..., eltérhet az eddigi szívhöz szólótól. Lassan mégis eljuthatunk annak megérzéséhez és belátásához, hogy minden különbözőség ellenére egyek vagyunk, sőt, segítségünk nagyon szegényes lenne, ha csupán néhány (szegényes) formában lennénk képesek kifejezni Istenhez fordulásukat. A sokféleségben a Szentlélek Isten garanciája az egységet. Vezérlése alatt nyugodtan tehetünk tanúbizonyságot hitünkről, még ha annak formája nagyon is elüt egymástól.

Fejős Ottó, Budapest

A 20. században aztán elszabadult a láncra vert sátn. Jött a világháborúk és diktátorok szabados világa, a fekete és vörös hóhérok évtizedei embermilliók csontvázas hulláival. Mindenütt siklott a halál. Milliók lázalomba estek, rajongtak az „új evangéliumokért” és a most feltűnt diktátorokért, akik „új messiásként” léptek fel és elbódítottak egy fél világot. De a pünkösdi Lélek ekkor sem aludt. Egyszer elnémult a csatak zaja és a pünkösdi Lélek nyugalmat és békét hint az emberi lelkekbe.

Merli Rudolf, Bubesheim

FERENCESEK ÚJVIDÉKEN*

A ferences jelenlét Bácskában már a török idők előtti följegyzésekből is dokumentálható. A 13. századtól kezdődően vidékünkön is értékes missziós munkát folytattak: pogányokat, majd a hitbeli egységet megbontó huszita eretnekeket térítették. 1436-ban IV. Jenő pápa *Marc-hiai Szent Jakab* ferences inkvizítort küldte a Szerémségbe, melyet a huszitizmus magyar fellegváraként tartottak számon. Jakab városról városra, faluról falura járt, hogy felkutassa és visszatérítse a megtévelyedett nyájat az egyház aklába.

Amikor pedig a török félhold árnyéka rávetődött ezekre a déli vidékekre, a barna csuhás szerzetesek a török támadásokat visszaverő seregek lelkipásztorai lettek. A Capestranóból származó *János barát* nemcsak a Nándorfehérvár felszabadítására igyekvő keresztény csapatok fáradhatatlan buzdítója és lelkesítője volt, hanem Hunyadi János tanácsadója és jobb keze a hadviselésben.

Nándorfehérvár török elfoglalása után a ciszterci monostorból lett erődítmény, Pétervárad számított az ország déli végvárának. A védelem megszervezésével az országgyűlés *Tomori Pál* kalocsai érseket bízta meg. Így lett a ferences szerzetesből hadvezér. Mohácson az országért és a kereszténységért küzdő Tomori számára „az ég úgy nyílt meg, mint valami aranykapu”. Mellette a főpásás, ha már életével nem tudta hivatását teljesíteni, legalább halálával akart helytállni: rajta kívül még hat főpap esett el a mohácsi csatamezőn, s velük seregnyi kisebb egyházi méltóság.

A balszerencsés mohácsi csata után a törökök rabolva, fosztogatva előlőntöttek az országot. A Magyar Királyság jelentős részében az egyházi hierarchia felbomlott, a hódoltságú részek lelkipásztorok nélkül maradtak. A ferencesek azonban teljes sorsközösséget vállaltak az üldözöttekkel, tartották az emberekben a hitet. A magyar nép ettől kezdve hívja őket *barátoknak*.

A törökök kivonulása után az egyházi élet újrászervezése a jezsuiták és a ferencesek segítségével kezdődött el. Péterváradra elsőként 1693-ban *Kollonics Lipót* bíboros engedélyével, a jezsuiták telepedtek le. Az ő feladatuk volt az épülő pétervárad várában szolgáló katonaság lelki gondozása. Két évvel utánuk, 1695-ben jöttek a ferencesek, az ő hatáskörükbe tartozott a letelepülő civil lakosság felügyelése. A Duna bal partján kibontakozó település (Újvidék) első templomát (Mária Neve-templom) 1702-ben építették fel. Első plébánosa *Marinovic Balázs* ferences volt, a második pedig rendtársa, *Budai Mihály*.

A karlócai békét követően *Theodor Henrikus Nehem* várparancsnok elégette kériknek, mindkét rendnek földterületet adományozott, melyen rövid időn belül a szerzetesek nekiláttak a kolostorok és templomok felépítéséhez. Pénzüke miatt azonban ezek az építkezések több részletben épültek. A ferencesek például az építkezéshez szükséges anyagiak egy részét külföldi adományokból teremtették meg. *Erasmus* fráternek lengyelországi útja során 3000 talér adományt sikerült összegyűjtenie. Az építkezési munkálatokkal igencsak lassan haladtak, a templom felszentelését 1732. november 11-én, Szent Márton napján, *Berényi Zsigmond* esztergomi segédpüspök végezte el.

Az Assisi Szent Ferenc tiszteletére szentelt oltárt *Löffelholz tábornok*, míg a Jókásztor- és a Havas Boldogasszony-oltárt gyermekei emeltették. A többi mellékoltárt Szent Kereszt, Szent Mária Magdolna, Szent Antal és Szent Anna

tiszteletére szentelték. A templom rendezési tárgyait képezték még: 8 szenteket ábrázoló szobor, 10 angyalszobor, számos ezüst és aranyozott gyertyatartó, 10 nagy festmény, a keresztút 14 stációja, két nagy aranyozott csillár, egy orgona, néhány hadi lobogó, faragott padok, illetve több márvány sírmlék. A kolostor kisebb könyvtárral - összesen 552 címszóval - rendelkezett.

A kolostorban kezdetben 10-15 barát tevékenykedett (a legnagyobb létszámot 1776-ban jegyezték, ekkor 37 barát élt itt), ők végezték a papi teendőket a környék több településén, többek között Újvidéken is.

A boszniai ferences tartomány Szávától északra fekvő magyarföldi kolostoraiból (Pétervárad, Újlak, Bács, Zombor) *XIV. Benedek* pápa 1757. június 15-én az *Ad regularis disciplinae* kezdetű bullájával létrehozta a Kapisztrán Szent Jánosról nevezett Ferences Rendtartományt.

II. József 1782-ben hozott rendelkezései a pétervárad barátok életét is alaposan felkavarták. A rendet ugyan nem oszlatta fel teljesen, de tevékenységüket jócskán megnyirbálta. A Kapisztrán rendtartomány területén kilenc rendház oszlattak fel. Elsőnek a pétervárad közösséget telepítették át, majd a felosztás sorsára jutott. A tartományfőnök 1786. február 14-én értesítette *Josephus Jakossichot*, hogy a kolostort át kell adnia a katonaságnak, amely katonai kórházként akarja használni. A 83 évig fennálló kolostor átadása hamarosan be is következett, mégpedig 1786. július 6-7-én amikor is a kalapos király negyedik alkalommal látogatott el Péterváradra. A ferencesek a plébánia rezidenciájába tele-

pültek át, s aztán innen helyezték szét őket a tartomány kolostoraiba (a végleges felosztás 1788 áprilisában következett be). Ezt követően a templom még egy ideig eredeti hivatását szolgálta, majd 1808-ban megfosztották barokk díszítőelemeitől, főbejárattal befalazták, több helyütt új ablaknyílásokat nyitottak, főhajóját háromszintes raktárrá alakították át.

A barna csuhás barátok másfél évszázados távollét után, 1943-ban telepedtek meg ismét Újvidéken. *Léh Mátyás* szepilegi (ma Gajdobra) plébános a rendnek ajándékozta az újvidéki Gömbös Gyula (ma Dušan cár) utcai emeletes házat, ennek „földszintje a kápolna, emelete pedig a zárda szerepét fogja betölteni mindaddig, míg az új templom és zárda föld nem épül”. Ezt az új templomot a mai Park Szálló helyén képelték el az akkor rendtartományi vezetők - kupolás, bazilikai stílusú épület formájában. Ez a terv azonban meghiúsult. 1943. február 2-án Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepén *Zdravec Iván* tábóri püspök, aki maga is a Kapisztrán-provincia tagja volt, felszentelte a ferencesek első újvidéki kápolnáját, amely a mai templomnak mintegy a felét tette ki.

ISMERJÜK MEG PAPJAINKAT

Ismerjük meg papjainkat című sorozatunkban bemutatjuk a nyugat-európai magyar lelkipásztori szolgálatban működő papjainkat. Bemutatásuk egyben meghívó arra, hogy a külföldön lakó, esetleg ideiglenesen külföldön tartózkodó magyarok, illetve magyarul beszélő fiatalok, tanulók, munkakeresők Magyarországról, a Kárpát-medencéből vagy a világ bármely országából, igénybe vegyék lelkipásztori és egyéb szolgálataikat távol a hazától, az idegenben.

Molnár Ottó

Molnár Ottó, a franciaországi magyarok főlelkésze. Megbízatását 1998. június 1-én kapta Jean-Charles Thomas Versailles-i püspöktől, a francia püspöki konferencia illetékes hivatalának elnökétől. Kinevezése dr. Miklós-házy Attilával, a külföldön élő római katolikus magyarok püspökévé egyetértésben történt. Főlelkészi kinevezése után is megtartotta korábbi párizsi magyar plébánosi szolgálatát. Feladata

Amikor 1944 nyarán a háború hullámai mind közelebb értek Újvidékhez, a rendházban már csak három atya maradt: *Körösztyós Krizosztóm* házfőnök, *Kovács Kristóf* és *Kamarás Mihály*. E három közül kerültek ki az újvidéki ferencesek első vértanúi. Krizosztóm atyát a folyamórség kaszárnyájában halálra kínozták. Sírjának helye mindmáig ismeretlen. A másik két páter a többi elfogott férffival együtt Indija irányába hajtották. Tekija felé tartva Kristóf atyát a partizánok különös kegyetlenséggel bántalmazták, majd az egyik katonától szertülve végtelt vele. Földi maradványai valószínűleg Indija külvárosában egy tömegsírba került. Mihály atya túlélt a nehéz megpróbáltatásokat, s ma a ferencesek budai rendházának lakója.

A templomnak attól függetlenül, hogy a ferenceseknek sohasem volt plébániájuk a városban, és hogy befogadóképessége szerény, mindig nagy volt a vonzóereje. A rendházban élő ferences tevékenysége azonban sohasem korlátozódott kizárólag a templomi lelkipásztorkodásra. A ferences jelenlét igen fontos a kultúra terjesztésében, a katolikus könyvkiadásban (a 25. éves múltira visszatekintő *Agapé Könyvkiadó* a ferences kiadók körében világviszonylatban az élvonalban van), valamint az írott (a *Hüélet* folyóirat) és az elektronikus sajtóban (az Újvidéki Rádió rendszeres és rendkívüli vallási műsorainak szerkesztése).

Újvidék egyháztörténetének a feldolgozása, az írott és a tárgyi emlékek számbavétele egyelőre még várat magára. A levéltárak lappangó iratainak áttekintése valószínűleg még sok érdekességgel fogja gazdagítani és árnyalni a barna csuhás barátok, illetve a világi pápáság tevékenységéről kialakult képet. Hiszen ferences szerzeteseknek nem csak az volt a hivatásuk, hogy ezen a vidéken a hit magyait elhíntek, hanem, hogy a magyar kultúra ügyén is munkálkodjanak. Áldásos tevékenységük elé számtalan akadályt gördítettek, ők azonban nem hátráltak meg. Mindig oda mentek, ahol minden kiűt bezárult. Ezzel arra mutattak rá, ami ma is nagyon fontos: helyt állni a kísértéssel szemben. Helytállni? Anno Domini 2003-ban? Igen! Az 1991-es évi népszámlálási adatok szerint Újvidéken 20.223-an vallották magukat magyarnak, míg 2002-ben 15.687-en. 4536 fővel vagyunk kevesebben. Helytállni? Nem tudom, hogy önök ismernek-e valamilyen receptet a helytállásra? Számomra Jókai Anna író-nő egyik gondolata jelenti ezt a receptet: „Nem szabad a gyökereinket feltépni, hanem magasabbra kell nőni, mint a gaz”.

Szabó Judit, Újvidék

* Újvidék (Novi Sad) a Pétervárad várral szemben, a Duna bal partján fekszik. Szerbia-Montenegró Államközösség (ex-Jugoszlavia) második legnagyobb városa.

gondoskodni a magyar lelkipásztori szolgálatról Franciaországban, mindig összhangban megbízóival és a helyi francia egyházi előljárókkal. Magyar lelkészi szolgálatát főállásban látja el.

Magyarnadalján született 1950. december 22-én, Vas megyében. 1956-ban szülei öt gyermekkel Ausztriába menekültek. Elemi iskoláit Stájerországban végezte, majd középiskoláit 1961-től 1971-ig a Kastl-i Magyar Gimnáziumban és itt érettségizett 1971-ben. Gimnáziumi éveire hálásan gondol vissza, a nyugati magyar cserkészeti mai napig szívügye. Az osztrák katonai szolgálat után teológiai, történelmi, pedagógiai tanult és tanulmányait „teológiai magiszter” diplomával fejezte be a Graz-i egyetemen.

1979-1985-ig középiskolai tanár Deutschlandsberg-ben, Ausztriában. Majd 1985/86-ban a Fribourg-i egyetemen ismét teológiát tanult. A Salesianum növendéke volt. Jung Tamás nagybecskereki püspök szentelte pappá Mariázellenben 1986. szeptember 21-én, Szent Máté evangélistájának napján. A Nagybecskereki egyházmegye papja. Az európai magyar emigráció egyetlen papja, aki kezdettől fogva magyar lelkipásztori szolgálatra jelentkezett. Jelmondata: „Isten kegyelméből vagyok, ami vagyok” (1 Kor 15, 10).

1986-ban lett párizsi magyar lelkész. Szőke János püspöki delegátus kérésére, Jean-Marie Lustiger Párizs bíboros érseke előbb a párizsi Magyar Katolikus Misszió káplánjának, majd 1991-ben plébánosnak nevezte ki. Párizsból küldött írásait többször olvashattuk az európai magyar katolikusok lapjában, az ÉLETÜNK-ben.

1999 őszén lett pápai prelátus.

Irodája: Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 Paris. Telefon/Fax: 0033-1/42 08 61 70, ugyanezen a cím alatt van szombatonként magyar hitoktatás, havonta fiatalok találkozója, és minden vasár- és ünnepnap 11.00-kor magyar szentmise a miszsió házi kápolnájában.

Cserháti Ferenc

AVIÁNÓI MÁRK BOLDOGGÁ AVATÁSA

Április 27-én, vasárnap avatta boldoggá II. János Pál pápa Rómában Aviánói Márk kapucint (1631-1699). Veled újabb magyar vonatkozású szenttel gazdagodik a magyar egyház. A XVII. századi kapucinus ugyanis nagy érdemeket szerzett Magyarországnak a török uralom alóli felszabadításában. Boldog XI. Ince pápa követeként előmozdította az európai keresztény hatalmak összefogását a török ellen, élükön I. Lipót császárral.

A boldoggá avatási szentmisén mondott homíliájában a pápa kiemelte: az új boldog a maga korában a keresztény Európa szabadságáért és egységéért fáradozott. Történelmi alakja arra emlékezteti az új távlatok és újajta együttműködés előtt álló európai kontinenset, hogy az egység annál erősebb, minél mélyebben, erősebben épít keresztény gyökereire. A Szent Péter téren tartott szertartás előtt Christoph Schönborn bíboros, bécsi érsek mutatta be az új boldogot. Aviánói Márkkal együtt a szent-
 atya öt további szerzetest avatott boldoggá.

(KAP/MK)

Gyermekeknek

ÉLETRE SZÓLÓ TALÁLKOZÁS JÉZUSSAL

A kis Panni álmatlanul forgolódott ágyában. Bárca már reggel lenne! Hisz ilyen ünnep egyszer van egy keresztény ember életében!

Hónapok óta folytak az előkészületek az első szent áldozásra. Mindenki megtanulta az imákat. Elkészültek a gyerekek által díszített gyertyák is. Panni gondolatban már többször kiszínezte, miként veszi magához Krisztus szent Testét.

Különb, nővére már egy évvel ez előtt lett a nagy titok birtokosa. Szülei vasárnapról-vasárnapra áldozhatott. Csak ő nem áldozhatott. Fáj a kis szíve, de tudta, hogy közel van a várva várt idő.

Első szent áldozása reggelén még a nap is szebben ragyogott, dallamosabban szóltak a templom hívogató harangjai. Virágpompába öltözött az oltár is.

Boldogok voltak a szülők, a kereszt-szülők, hogy a keresztsgélnt tett fogadalmuknak eleget tehettek. De ünnepelt az egyházközösség minden tagja is. Nem ok nélkül, hiszen a gyerekek most ígérték örök hűséget az Úr Jézusnak. Ez az odaadó hűség és szeretet beragyogta az ártatlan szép arcokat.

Kedves Gyerekek, azt kívánom Nektek, hogy ez a bensőséges szép találkozás Jézussal egész életre szóló barátságá váljék. Ne felejtsetek, hogy nemcsak az első áldozásra készültetek, hanem életeitek sok-sok szentáldozására. Mi, felnőttek különösen örülünk, ha hétről hétre találkozunk Veletek Jézus baráti közösségében, a szentmisén.

Szeretettel:

Judit néni

Fiataloknak

FÖLVÉTELE SERKENTŐ FELADAT

Számtalanszor olvastam már Márk evangéliumának utolsó fejezetét (Mk 16), de még soha sem tűnt fel, hogy mennyi mozgás, dinamika van összesűrítve e néhány sorban. Szó van „megjelenésről”, Jézus szavai is állandó mozgásról, lendületről beszélnek: „menjete”, „hirdessétek”, „hinni”, „megkeresztelkedik”... S a jelek, amelyek ezt kísérik, szintén lételet, mozgással vannak tele: akik hisznek „ördögöket űznek”, „új nyelveken szólnak”... „betegekre teszik kezüket” és azok „meggyógyulnak”.

Urunk mennyemenetele, az ō távo-zása tanítványai köréből nem jelent szomorú tétlenséget. Nem jelent holt, temetői nyugalmat, hanem éppen az ellenkezőjét: igazi „mozgósítás”, harcra, küzdelemre, fáradságot nem ismerő tevékenységre...

Véletlen talán, hogy az ō távo-zása emberi világunkból annyira hasonló

megjelenéséhez, érkezéséhez? Az ō emberré válása is mozgással, dinamizmussal van tele. Mária Erzsébethez, „siet”, Mária és József „úton vannak” Betlehem felé, pásztorok, bölcsek, útmutató csillag, angyalok „jelennek meg” a sötét, barátság-talan betlehemi éjszakában. Az érkezés és távozás is tele van mozgással, lendülettel... ō „fölvételet” a mennybe, de a lendület, a serkentő feladat marad! Itt a földön, a mi világunkban, a tanítványoknak s nekünk! A földbe hullott magnak csirázni kell, szárba kell szökkennie, és az bőséges termést kell hozzon. A kovácsnak erjednie kell, hogy a kenyér, a mindennapi ott illatozzon minden ember asztalán... Urunk mennyemenetele ezért nem szomorú vég, nem csendes, bánásgóra csábító esemény, hanem a Kezdet, kezdete mindennek, amiért ō jött.

Pál atya

A GLOBALIZÁCIÓ ÉS

A MAGAS FOKÚ KATOLIKUS TANÍTÁS

A Vatikánban kongresszust rendeztek azzal kapcsolatban, hogy milyen szerepe van az egyetemeknek a globalizációban.

A Szentszék a „ellenőrzésmentes globalizáció” ellen, illetve a „szolidaritás globalizációja” mellett foglal állást. Ezt nyilatkozta Giuseppe Pittau érsek, a Ne-

velési Kongregáció titkára, amikor ismertette a Vatikánban megrendezett „A globalizáció és a magas fokú katolikus képzés. Remény és kihívások” című konferencia tervét.

Pittau szerint a globalizáció témája a katolikus világ számára egyáltalán nem idegen, különösen az egyetemek számára nem az. A globális és katolikus fogalmak szoros összefüggésben állnak egymással, de egy ellenőrzésmentes globalizáció rengeteg áldozathoz vezetne. A szegények és gazdagok közötti különbség égbekiáltó, a globalizáció pedig ezt csak fokozza, mivel a javak és tartalékok még egyenlőtlenebb elosztását szorgalmazza. Éppen ezért a globalizációt az egyház nem tekintheti sorsszerű jelenségnek, amelyet kritika nélkül el kell fogadni. Számára ez sokkal inkább egy olyan folyamat, amely felügyeletre szorul. A katolikus egyetemeknek ezzel kapcsolatban az a feladata, hogy a hallgatóknak szempontokat adjon a globalizáció helyes megítéléséhez. Az egyetemeknek felelősségtudattal teljes polgárokat kell nevelniük, akik ösztön és hozzáértően egy olyan globalizációért dolgoznak, amely az embert a maga teljes dimenziójában elismeri.

A kongregáció adatai szerint a világ 1000 katolikus egyeteme kb. 4 millió hallgatót számlál.

Kinczel István, Róma

A HARANGOK SZÓZATA

Már gyermekkoromban megragadt a harangzúgás, amit áhitattal, megilletődve hallgattam mindig. A vékonyan csillogó kisharangra válaszó, kontrázó nagyobbik és végül, a mélyen, komolyan kongó nagyharang egybecsengő, gyönyörű szimfóniáját, égbeszálló imáját, könnybe lábadt szemmel követtem.

Vajon mikor kondult meg először a harang ércsöngésű imája? Az emberi lélek Isten felé szálló, újonnan felfedezett létéért hálát rebegő, bajban-búban segíséget, vigaszt könyörgő, a kérielhetetlen, kifürkészhetetlen sorsban megnyugvó üzenete, az ismeretlen, félelmetes, mindenható, segítő szellem felé, vajon mikor kereset kifejezést a szívét csordultig megtöltő érzelemre? Az őseber, valószínűleg, éneklését, táncát, fadarabok, ércárgyak összeütésével kísérte. Aztán, sok ezer évvel ezelőtől köépületeket, tornyokat, piramisokat épített, majd, a kereszténység elterjedésével magas tornyú templomokat és azokban helyezte el a sok munkával, verejtékkel készült első harangokat. Ezeket röptette az ég felé ujjongó, epedő, könyörgő, zokogó lelkekből fakadó imáját. A harangöntők munkáját már ősidők óta nagy tisztelet és megbecsülés övezte. A harang feltalálója nemcsak zenészi mesterember, de művész is lehetett, a javából. A művészek, muzsikuskok megénekeltek a harangokat, híres költemények, zeneművek születtek ezekről a csodálatos hangok hallatá, titokzatos tárgyakról. A világirodalom egyik legnagyobb lángelméjének, Schillernek, a „Glocke”-ja a legjobb példa erre.

A falvak csendes álmát felébresztő, hajnali harangzó munkára hívja a szántóvető embert már napfelkeltevel. Mielőtt elindulna a földekre, vállára vetett tarisznyájával, pacsirta-trillázás kíséretében, keresztet vet és imára kulcsolja a kezét.

Délben, amikor a nap már magasán áll az égen, megint megkondul a harang, „pihenj meg egy kicsit, te ember, az izzó nap melegében, egy fa árnyékában, erősítsd meg testedet-lelkedet a magaddal hozott elemőzsiával, vagy megváród, amíg feltűnik a messzeségből a piros kendős menyecske-d a forró levessel” - biztatja jó barátja, a harang.

Este felé megint megkondul és hazahív a harangzó: „Íme lenyugszik már a nap, ember, te is téj nyugovóra. Elhangzik az „Angelus”-ra felszólító harangzó és elmondod az esti, hálaadó imádat, a Szűz Máriát köszöntő angyali üdvözlélet.

Aztán, a sok munkában töltött hétköznap után, eljön a szent vasárnap, ünneplőbe öltözve, szentmisére, istentiszteletre hívnak a harangok. Milyen megnyugtató, magasztos pillanat az, amikor a templomban, magadba szállva, elgondolkozol, Isten felé szállnak az imáid, békeség tölti be a szívedet.

Megint megkondulnak a harangok örömteli vidámsággal; mennyegzőre, keresztelőre hívnak, vagy komoran, méltóságteljesen, a nagyharang temetésre szólít, amikor megrendülve elkíséred utolsó útjára a szeretett családtagot, rokont, barátot, szomszédot.

Melletted áll megint a harangzó, ha veszedelem fenyeget, tűzvész, árvíz, földrengés, háború. Ilyenkor az összes harang zúgva-búgva figyelmeztet: „Vigyázz, menekülj!” Ha pedig már vége a veszélynek, bajnak, vége a háborúnak, öröm-háláshimniónál zengnek a harangok.

Sajnos, a harmadik évezred embere már nemigen figyel a harangok szózatára. Már mindent tud, már a maga ura, senki ne parancsoljon neki, nem fél sen-

kitől és semmitől, gőgös önteltségtől dagadó kebellet, már nincs szűksége se Istenre, se harangra. Csak amikor eltéved az élet útvesztőjében, amikor csalódik, menthetetlenül beteg, közeledik az elkerülhetetlen halál réme, akkor reszketni kezd, ilyenkor az egyetlen menedéke a szesziszal, vagy a kábítószer, amely elkábítja, elhomályosítja az elméjét, minden iránt érzéketlené teszi testét-lelkét.

A falvak lakói városokba tömörülnek, betonkolosszusokba laknak, ahova csak az autók benzinszaga, a gyárkémények füstje hatol be, ahol nem hallatszák madárcsicsergés, nem érezni a virágok illatát, nincs kedves szomszéd, akivel megoszthatják örömeiket-bánatukat. Mindenki rohan, vagy begubózdva csak magának él.

Vivos voco, mortuos plango, fulgura frango - hívom az élőket, siratom a holtakat, megtöröm a villámokat - kongják a harangok a régiek szerint! Milyen kár, hogy a mai ember már nem figyel a harangok szózatára, amely elkíséri jó barátként a születéstől a sírig. Hogy hiányoznak ebben a kietlen világban a kedves, fellendítő, vigasztaló harangok! Milyen szívfejtetően elszomorítóak az elnéptelenedett falvak, az üres, omladozó templomok, az elnémult harangok!

Billédy Ilona, Karlsruhe

25 éves a nyugat-európai magyar regóstáborozás

Hitünk szent titkát - Jézus keresztalát és feltámadását - a cserkészek hűvét regóstáborban szoktak megünnepelni, az idén a németországi Weiden-thalban. Évről évre mindig másutt, olyan hűsvéti öröm ez, amelyben az Egyház liturgiája belesimul a magyar nép vallásos hagyományába.

A Tinódi Lantos Sebestyén nevét viselő regóstábor negyed századdal ezelőtt a Zürichi-tó partján levő svájci cserkészek Thalwil-i otthonában született Köllej György atya, a legendáshírű Gyurka bá szorgalmazására. A marosvásárhelyi állami népi együttes volt tagja, Konthur Mária zenetanárnő 25 éven át hozzáértéssel gondoskodott arról, hogy a népi hagyományok után érdeklődő fiatalok mindig tiszta forrásból merítsenek. Remélem visszavonulásával a munka folytatódik, nem úgy, mint a téli sítáborok és cserkész körutak, amelyek ma már csak szép emlékek.

A II. világháború után, Bodnár Gábor által alapított Külföldi Magyar Cserkész Szövetség sokat változott. Az utolsó 10 évben a cserkészek létszáma erősen csökkent, a csapatoknak a helyi egyházhoz való kötődése sok helyen meglazult. Egyre több szülő úgy véli, hogy a vallásos nevelés már nem fontos. De a cserkészlet még fénykorában, a legkedvezőbb körülmények között sem volt tömegmozgalom. Egy egészséges töből mindig jöhet új hajtás. Ilyennek bizonyult a Buvár Kund Vízicserkészlet és a már hagyományná vált Nostalgiá Cserkész Találkozó Kastlban, amelyen, ha így folytatódik, a gyerekek száma elérheti a felhőtteket. Ezt a jövőbe irányuló reménysugarat véltém felfedezni a hűsvéti regóstáborban is. Miközben köszönettel búcsúztunk Konthurné Csángó Maritól, örömmel láthattuk a regős kiscserkészlet első rügyeit.

Molnár Ottó

Kéziratokat, fényképeket nem örzünk meg, nem küldünk vissza.

A szerkesztőség

KÖSZÖNTŐ-VERS

Ahány cserép-sor a tetőn,
Kedves sógorasszony,
Hozzátok a gölya anyyi
Kisgyermeket hozzon.
Csak legyen mind egészséges
Apjával-anyjával,
S áldja meg az Isten őket
Cserepes tanyáival.

Erős legyen a kislány,
Szép legyen a kislány,
Okos legyen mind a kettő,
Egy se legyen hüvnyű.
Le ne verje soha őket
Az élet viharja,
Tartsa vígan a jó szülők
Összefogott karja.

Férjen el mind egymás mellett,
mint cserép a lécen,
űőjára ne szoruljon,
szép szóból is értsen.
Unokái unokáit
Lássá valamennyi!...
Most egyebet nem kívánok. -
Elég is tán ennyi.

Erdélyi József, (1897-1978)

Madridi levél

A PÁPA SPANYOLORSZÁGBAN

Május elején zajlott le kelkesedés övezte légkörben II. János Pál pápa ötödik spanyolországi látogatása. Ezúttal csak a fővárosban fordult meg, más helységek felkeresésére nem kerülhetett sor korára és egészségi állapotára való tekintettel. Az első napon, 3-án, nagy ifjúsági találkozót tartottak egy kiképző és sportrepülőtéren mintegy 300.000 fiatal részvételével. Másnap a Madrid egyik főútvonalán fekvő Kolumbusz-téren, több mint egy millió hívő jelenlétében öt spanyol boldogot avattak szentté. Ezen kívül a pápa fogadta a királyi párt, a kormányelnököt és a szocialista ellenzék vezetőjét, s a spanyol bíborosokkal meg a püspöki kar vezetőivel ebédelt.

A székesegyház és a királyi palota közötti téren üdvözlő és búcsúútkon volt a máshonnan érkezett zarándokok részére, - május 2-án, illetve 5-én, a madridi bíboros érsek elnökletével.

Látogatása során a pápa szentté avatta Poveda Pétert, a Szent Teréz intézet alapítóját, aki a polgárháború elején szenvedett vértanúhalált, és Rubio Józsefet, a madridi külvárosok apostolát. Ennek sírja a Jézus-Társaság madridi templomában eddig is a tisztelők sokaságát vonzotta. Velük együtt három alapítónő kanonizáltak. Genova Torres az öregeket ápoló Szent Angyalok Társaságát hívta életre, a Keresztől nevezett Angela nővér pedig a Szent Kereszt Társaságot. Végül a sarutlan karmelita Maravillas de Jesús nővér, - a szerzetesi név jelentése: „Jézus Csodái”, - tizenegy kolostort alapított, közöttük a Madridtól 20 km-re fekvő Angyaldombon, melyet Spanyolország földrajzi központjának tekintenek. Mind a XX. században működtek, Maravillas 1974-ben, szinte mondhatnánk „tegnap” halt meg.

A pápai látogatás felszavát az Apostolok Cselekedetei I. fejezetéből vették: „Tanúságot tesztek rólam”. Jelképe pedig egyszerűen, néhány vonallal felvázolt bárka volt, melynek vitorlája körvonallalval Spanyolország alakját idézte.

II. János Pál 1982-ben látogatott először Spanyolországba és most lesz tíz éve, hogy az új madridi székesegyházat felszentelte.

Más körülmények között bizonyára element volna a Murcia tartománybeli Caravaca de la Cruz községbe, ahol az idén ünneplik először az 1998-ban engedélyezett szentévet. Minden hét esztendőben lesz „in perpetuum”.

A Szent Kereszt-eréklye tisztelete Caravacában a XIII. századba nyúlik vissza s eredetéről legendák szólnak, egyikük egy mór király és udvara megtéréséről is beszél. Az ereklyetartó ékes kettős kereszt volt, mely egykor állítólag Szent Róbert jeruzsálemi latin pátriárka tulajdonát képezte. A dolog „szépséghibáján”: az ereklyét 1934-ben ellopták és soha nem került elő. Pótlására XII. Piusz ajándékozott két apró darabot a római Santa Croce in Gerusalemme ereklyéjéből. Ez 1942-ben érkezett Caravacába és kapott a réghez hasonló ereklyetartót. Az idei szentévet minden nap körmenetben vonulnak a zarándokok az Üdvözítő templomából a Szent Kereszt templomba, ahol áldást adnak az ereklyével, és teljes búcsút lehet nyerni.

Ha ereklyéről van szó, mindig felvetődik hitelességük kérdése, minél régibbek, annál inkább. A kereszt-ereklyék esetében azt is fel szokták hozni, hogy akár több keresztjét is lehetne belőlük készíteni, annyit van. Ez azonban nem áll: oly kicsik szoktak lenni, hogy egyet sem lehetne belőlük összehozni. A másik, komolyabb ellenérv: nincsenek mind ugyanabból a fajta fából. Végző fokon talán gyanú is. Tiszteletünk nem a darab fának, szövetnek (Veronika kendője) vagy csontnak (apostol-maradványok) szól!

Rónai Zoltán

MIÉRT NEM VETTÉK EL A VESZPRÉMI SZEMINÁRIUM ALSÓÖRSI SZŐLŐJÉT?

Igaz történet!

Maga a koronatanú mondta el nekem ezt a történetet a szovjet-orosz „felszabadulás” éveiből.

Kögl Lénárt, Veszprém egyházmegyei áldozópap a kommunista diktatúra dicsegtelen uralma alatt sok-sok veszélyt meg- és átélt nagyon eszes, képzett teológus és egyházjogász és mindenki által nagyra becsült, rokonszenves bölcs ember. Előbb Mindszenty József, rövid ideig veszprémi püspöknek, majd, mint esztergomi prímásé-kormányzója, gazdasági szaktanácsadója.

Mint ismeretes, 1945-ben zajlott le, nagy kommunista propaganda közepette, a Nagy Imre nevével fémjelzett ominózus földbirtokreform. Ennek kapcsán alakultak meg a földosztó bizottságok. Ezeknek volt a feladata, hogy osszák ki a nagybirtokok kezén levő földeket a földnélküli cselédeknek. Sor került az egyházi birtokok kiosztására is, noha azok egy jó része ún. szociális célvagyon volt. A földosztó bizottságok munkáját természetesen a kommunista párt funkcionáriusai, illetve proletárok végezték, ellenőrizték.

A Balaton északi oldalán több kisebb nagyobb szőlő-birtok volt a veszprémi püspökség és káptalan kezén. Ezeket a szőlőket még a híres Ranolder püspök telepítette. Ő volt az, aki a szőlő kultúrát a balatoni Felvidéken meghonosította. Köztudomású, hogy a szociális érzékű, kiváló főpásztor a vulkánikus eredetű hegyek oldalait, mint Szigligetet, Szentgyörgy hegyet, a süveg formájú Gulácsot, Tótit, Tátikát, Ábrahám hegyet és a Balaton északi oldalának ékességét, a Badacsony meredeken lejtős, napos oldalait nemzetközileg is elismert híres borfaj-

takkal: Szürke Barát, Badacsony Kéknyelű, Zöldszilváni, etc. betelepítette.

A Badacsonyiak Ranolder püspök emlékére a Badacsony tetején a „bazalt-orgonák” felett egy keresztet is állítottak, amelyet Szent István napján minden évben kivilágítanak.

Alsóörsön is voltak az egyházmegye-nek szép, jól gondozott szőlőskertjei. Az egyik ilyen 30 hektáros szőlő, mint céltörtök a még Gizella királyné által alapított Hittudományi Főiskola, azaz a (nagy) szeminarium tulajdona volt. Kitűnő borszakértők, képzett vincellérek kezelték a szőlőt. A romantikus préházak hatalmas pincéiben álltak a díszes hordók latin szállóigékkel, közmondásokkal: In vino veritas vagy Vinum bonum laetificat cor hominum... etc.

Nos, 1945. őszén jöttek az elvtársak Alsóörsre. Miután jól „felöntötték” a garatra a szeminaristák pincéjében, kérték a 30 hektár szőlő birtoklapját. Nézegették, nézegették. Az állt ugyan a birtoklapon: a szeminarium tulajdona a pincékkel együtt. Erre az egyik elvtárs, aki nyilván járt a fejtágító marxista szeminariumra, így kiáltott fel: Álljon meg a menet, elvtársak. Ez már a szeminarium tulajdona. Ezt nem lehet kiosztani! És gyorsan elinaltak.

Az Alsóörsiek aztán elmondták Kögl Lénárt főtisztelendő úrnak, hogy az elvtársak tévedtek. De a „szeminarium”, azaz a szeminaristák szőlője megmaradt. Lénárt atya bölcsen tovább gazdálkodott. Bor is volt bőven, amit aztán egy megbízható vincellérje révén eladogatott!

A történet hiteles. Lékal László bíboros, esztergomi érsek is elmesélte nekem Basold!

Gy. Pethé Ferenc, Mosdós

A KALDEUSOK

Az iraki háború ráirányította az országban élő keresztényekre is a közérdeklődés figyelmét. Kevesen tudták, hogy Irakban közel egy millió kaldeus él. A kaldeusok elismerik a pápa joghatóságát, lelki vezetőjüknek pedig a 80 esztendőes Rafael Bidavidot tekintik, akit a köznép „babiloni pátriárka” néven tart számon. Bidavid Bászrában született és a patriarkátus moszuli teológiai főiskoláján kezdte meg tanulmányait, amelyeket Rómában - teológiai és filozófiai doktoráltussal - zárt le. Egy ideig Bidavid is a moszuli szeminariumban tanított, majd a Szentatya Bejrut püspökövé szentelte. Még az első öbölháború előtt, 1989 májusában megválasztották a kaldeusok pátriárkájává. Szaddam Husszein rendszere nem akadályozta a kapcsolattartást a Vatikánnal, de elvárta tőle, hogy ismételt hűségnyilatkozatokkal erősítse a diktatórikusan uralkodó Baath-pártot. A diplomáciai költéncban alighanem nagy segítségére volt széles látóköre, valamint kitűnő nyelvérzéke, amelynek segítségével anyanyelvén tudott érintkezni a külföldiekkel. Bidavid pátriárka ugyanis 12 nyelven beszél folyékonyan... Kevesen tudták, hogy Szaddam Husszein legfelsőbb munkatársa, a bukott rendszer miniszterelnök helyettese, Tarik Aziz is kaldeus volt. A XIX. században pedig az észak-iraki ása-

tások megkezdésekor komoly hírnévre tett szert egy másik kaldeus, Hormuzd Rasszám, aki a brit archeológuscsoport vezetőjének, Henry Austen Layardnak jelentett felbecsülhetetlen segítséget.

A kaldeusok persze nemcsak mint feleket jelentek a történelemben, hanem egy több ezer esztendőes kultúra képviselőjeként is. Mezopotámiában, a Krisztus előtti első évezredben ékírásáról már ismert volt az akhád-babiloni nyelvet beszélő kaldu, vagy kaldajjú nép, amely a VII. században eredményesen állta útját az asszírok előrenyomulásának és megalapította az új babiloni birodalmat. De a Biblia szerint Ábrahám is a kaldeusok lakta Ur városából származott. A vidék híres volt a lépcsőzetesen épített tornyairol is, amelyek közül a Szentírásban szereplő Babel tornya volt talán a legismertebb. Manapság ezen a vidéken állattenyésztő félnomád síita és szunnita mohamedánok élnek, mert a kaldeusok a XIX. század közepén jórészt a városokba telepedtek át. Közülük sokan tengerentúlra vándoroltak. Az amerikai Detroit városában önálló püspöke van a kaldeusoknak. Természetesen nagy számban élnek közülük Libanonban, Iránban és Törökországban is. De Németországban is találunk kaldeus katolikusokat, akiknek fiatal lelkesze, Peter Patto Münchenben él.

Vincze András

Először nevezett ki a szentatya nőt a Pápai Régészeti Akadémia elnöke

A pápa május 7-én nevezte ki erre a magas tisztségre Letizia Pani Ermini professzor asszonyt, középkori régész tudóst, a római La Spianza egyetem tanárát.

Az 1810-ben alapított akadémia - melynek védnöke Angelo Sodano bíboros, államtitkár - legfőbb feladatai közé tartoznak a régészeti kutatások, az antik és középkori művészettörténet tanítása, valamint a Szentszék

számos archeológiai és művészeti leletének és tárgyának gondozása. A 140 tagból álló akadémia elnöke a többi pápai akadémia koordinációs tanácsának is tagja. A pápai akadémia jelentősége kisebb, mint a vatikáni kongregációké vagy tanácsoké. Ez utóbbiak vezetésére püspöki rangú egyházi személyek kapnak megbízást, míg a kongregációk élén bíborosok állnak. (VR/MK)

Londoni levél

AZ IRAKI KATOLIKUSOK

Amíg folyt az iraki háború, a tévé-képek sok minaretet és mecsetet látnak, s bőven hallhatunk az országot vezető szunnita meg a náluk fundamentalistább síita mohamedánok vallási ellentéteiről. De Iraknak mintegy egymilliónyi keresztény lakója is van. Róluk írt cikket a londoni Times.

Nem tudjuk, pontosan mikor jelent meg a kereszténység a világnak ezen a részén. De az Apostolok Cselekedeteiben olvasható, hogy a Jeruzsálemben Húsvétkor összegyűltek között mezoszopotámiaiak is jelen voltak. Ma a keresztények az egész Közép-Kelet területén a nemzeti és emikai határokon túlmenően találhatók. A legtöbbjük keleti rítusú katolikus. Ezen belül több csoport van, a legnépesebb a kaldoké vagy kaldeusoké, akiket a Biblia kasdim néven említ. Püspöküket, Andreas Aboután januárban szentelte fel a Pápa, és szeretné mielőbb elfoglalni püspöki széket Bagdadban. A török határhoz közel, egy kisvárosban született. De tizenkét éve a londoni kaldeusok lelki gondozója, és ha iraki visszatérést lehetővé is tennék a viszonyok, addig nem indul el Bagdad felé, amíg nem talál maga helyett papot, aki az Angliában élő ötszáz kaldeus családpásterja legyen. A vallásos londoni kaldeusok vasárnaponként a Szent Anna templomban vesznek részt szentmisén.

Amíg tartott az iraki háború az ország kasdim templomai éjjel-nappal nyitva tartottak, nem csak imaházként, menedékként is. Abouna püspök ellenzte az amerikai és brit katonai beavatkozást, úgy látta, hogy Irak idővel e nélkül is rendezhetné volna belügyeit. Különösen elkeserítette az al-Dzseziira arab televízió riportja arról, hogy Moszul közelében az amerikaiak bombázták a katolikus lakosságú Bartella falut, és ennek következtében egy család elvesztette az összes gyermekét. A felvételen látható volt, hogy apácák kísérték a gyerekkoporsókat.

Az asszír rítusú katolikusok London Hanwell nevű kerületében a St. Mary templomba járnak. Papjuk, Yonan Yonan atya azt mondta el a Times munkatársának, hogy Irakban mohamedánok és keresztények között baráti a viszony, a keresztény templomokra is vonatkozik a rendelkezés, hogy ingyen kapják a villanyt és a vizet. Angliában mintegy kétszáz szíriai rítusú katolikus is lakik, főként Irakból származnak. A káplán, Szafaa Habas atya örül, hogy nem húzódtott tovább a háború és úgy véli, hogy a gonosz ellen a világ minden pontján küzdeni kell.

Irak az ókori Mezopotámia területén fekszik, ami a sumér, babilóniai és asszír civilizációk központja volt. Egyesek szerint itt kereshetnénk a bibliai Edenkert helyét. Kétezzerben II. János Pál pápa szeretné volna felkeresni a dél-iraki Ur-t, Ábrahám szülőhelyét, de a Szaddam Husszein kormány nem járult hozzá a látogatáshoz.

Az ország harmadik legnépesebb városa, Moszul környékén érdekes bibliai emlékek vannak. Két szobor és az ősi városfal maradványa emlékeztet az ókori Ninivére. A környező hegyvidék az ősi kolostorairól is nevezetes, a negyedik században épült Mar Mattai (Szent Máté) kolostor hangulatos kertjébe még a moszuli mohamedánok is kijárnak piknikezni.

Nem egészen tisztázott, mi lesz a katolikusok helyzete a Szaddam Husszein utáni Irakban. A diktátor ellenzte a vallásosságot, és lehet, hogy az új iraki kormány az iszlám fundamentalizmus hatása alá kerülve megnyírja a keresztény egyházak jogait.

Idővel bizonyára megnyílnak Irak kapui a turisták előtt. Érdekes lenne befigyenni egy Bagdadot, Ninivét, a moszuli óvárost, Hatrát és Szamarrát érintő kirándulásra.

Sárközi Máttyás

LEGYÜNK ÁLDÁS...

A német püspökök üzenete a május 28. és június 1. között megtartott berlini Ökumenikus Egyházi Napok alkalmából

Szeretett Testvérek és Nővérek!

Május végén Berlinben megrendezésre kerülnek az Ökumenikus Egyházi Napok. A katolikus és evangélikus keresztényeknek nagyszabású közös találkozója, amelyen más egyházakból és egyházi közösségekből is nagyon sok keresztény fog részt venni. Kimagasló esemény lesz Németország ökumenikus életében.

Mi, püspökök, köszönetet mondunk mindenkinek, aki az Ökumenikus Egyházi Napok sikerén fáradozik. Sokan tudatában vannak annak, hogy az Ökumenikus Egyházi Napok megkísérlése nemzeti síkon merész dolog. Egy ilyen nagyszabású találkozóhoz még nincs tapasztalatunk. Ismerjük ugyan a katolikus és evangélikus egyházi napokat, de ezeket bizonyos értelemben különböző hagyományok és szokások befolyásolták.

Annál inkább fel kell ismernünk, hogy 2003 Berlinben nyomatékosan ökumenikus jelleget kell biztosítani. A németországi keresztényeknek közös küldetésük van a mi világunkhoz, annak ellenére, hogy különböző egyházakhoz és egyházi közösségekhez tartozunk. Az utóbbi évtizedekben teológiai síkon és a helyi közösségek gyakorlati életében jelentősen közeledtünk egymáshoz. A kölcsönös bizalom növekedett. A közös tevékenységek már jó hagyományokkal rendelkeznek.

Társadalmunkban sok olyan kihívásnak vagyunk kitéve, amelyet közösen kell megoldanunk. Erre mutat a bioetikai vita országunkban. Közösen tudunk sikra szállni az emberi méltóságért és a belső társadalmi és a külvilági igazságosságért. A nagyhatalmak versenyében egyre fontosabbnak mutatkozik a mi közös részvételünk az evangélium szellemében egy életképes Németország és békés Európa érdekében.

Nem utolsósorban sürgető gondunk, hogy mi lesz a kereszténységnek Németországban. Sok helyen növekszik az érdeklődés az iránt, hogy közösen kell tennünk az iránt, hogy közösen Jézus Krisztus evangéliumáról a számszerint növekvő nem keresztény kortársak előtt. Az Ökumenikus Egyházi Napok magukkal hozzák annak lehetőségét, hogy az irányváltozás nagy lendülete a szívünkön át az evangéliumig és Jézus Krisztusig vezessen. Ő azt akarja, hogy mindnyájan egy legyünk, „hogy a világ higgyen” (Jn 17, 21). Országunknak határozott és megteremtő keresztényekre legalább annyira sürgetőnek szüksege van, mint a befektetőkre, akik fellendítik a gazdaságot. Szükségünk van Németországban az igazságosság és a szeretet új kultúrájára, amely az önzést és a társadalmi ridegséget képes leküzdni. Aki erre gyűjti erejét, még ha nem keresztény is, társuljon hozzánk. Berlin 2003 olyan jel lehet, amelyet nem szabad észrevétlenül hagyni.

Mi, püspökök azt kívánjuk és reméljük, hogy a 2003-as berlini Ökumenikus Egyházi Napok sikeresek lesznek. E napokban valósuljon meg, amit a jelszó kifejez: Nekték áldássá kell lennetek. Az Egyház áldássá kell legyen és az is lehet az emberek számára. Az Egyház nemcsak kívánja az Isten áldását, hanem azt teljhatalommal közvetíti is. Ha az egymástól elszakadt egyházak ezt közösen teszik, akkor érvényre jut az egyházi tevékenység legfontosabb célkitűzése: érintkezés hozza az embereket Istennel és áldásának teljességével, amelyet Jézus Krisztusban

talán Tőle kaptunk. Kapja meg mindenki ezt az áldást és legyen maga is áldássá.

Ahhoz, hogy ez megvalósulhasson, először is szükséges az Isten Igéjéhez és az apostoli hagyományhoz való hűség. Ez a hűség ma vesélyben van. Itt-ott hallható a tanács: „Engedjen mindegyik egy keveset, akkor majd közösen találkozunk egymással!” Ökumenikus sikerre azonban nem a profilok lecsiszolása révén tehetünk szert. Az apostolok hitte nem képezheti üzlet tárgyát, amely fellett tetszés szerint rendelkezünk.

Ez különösen vonatkozik az Eucharisztia drága ajándékára, amelyet az Úr Egyházára bízott. Az Ökumenikus Egyházi Napok előterében hangot kapott az elvárás, hogy Berlinben az eucharisztikus vendégszeretetet közösen gyakoroljuk. Fáj nekünk, hogy jelenleg erre nincs lehetőségünk. Amíg az ökumenikus partnerek egymásnak alapmeggyőződéseikben ellentmondanak, addig az egység az Úr asztalánál nem igazi.

Az Eucharisztia ugyanis azt fejezi ki, ami még hiányzik: Jézus Krisztus egyházának látható és teljes egységét. Ehhez tartozik véleményünk szerint az egység a hitben, a szentségek ünneplésében és az apostoli hivatalban, az életben és a szolgálatban. Mindent meg kell tennünk, hogy az egységet elérjük. Ugyanakkor bátoríthat bennünket, amit már az ökumenikus úton elértünk. Haladjunk céltudatosan tovább, anélkül hogy magát az utat célnak nyilvánítanánk. Vegyünk minden lehetőséget komolyan, amely már ma adva van.

Az Öküménre továbbra is igényt tart a testvéri bánásmódra az ökumenikus partnerek között. Ehhez tartozik a tisztelt mindaz iránt, ami a másik számára szent. Igazi ökumenikus lelkiület megpróbálja ezt megérteni, mielőtt még itélne vagy elítélne. Kérdezzük meg egymást: „Mit jelent neked az, amit teszel?” „Miért ragaszkodsz hozzá?” „Milyen forrásból táplálkozik hited?” „Mi hoz nap mint nap kapcsolatba Istennel?” „Mi segít abban, hogy olyan gyümölcsöket teremj, amelyekkel mások figyelmét is felhívod Istenre?”

Segítségünkre lehet, ha ilyen és ehhez hasonló kérdéseket teszünk fel egymásnak az Ökumenikus Egyházi Napokon és már az előkészületek folyamán. Meg kell tanulnunk a lelki és egyházi tapasztalatainkat kölcsönösen bizalomteljes módon kicserélni. Tényleg eléggé ismerjük-e egymást, mindenekelőtt abban, amit kölcsönösen szívünkön kell viselnünk? Hogyan kapcsolódik életrajzunkba Jézus evangéliuma és hogyan változtatja meg a világot? Társadalmunk nem látványos akciók által figyel fel az evangéliumra, hanem egyedül az olyan emberek révén, akik „mások” - éppen, mert Jézus Krisztust és ígéreteit ismerik és belőle élnek.

E megfontolásokból kibontakozhat az Úrhoz való megtérésünk alapfeladata. Ez a legjobb előkészület Berlinre. Az igyekezet, hogy az ember egyre mélyebben kapcsolódjék Jézus Krisztushoz; hogy az ember az evangéliumhoz való megtérés feladatát a saját egyházában magáévá tegye; ez elősegíti a hitben való egységet.

Mindnyájukkal együtt való elvárásunk tekintünk a 2003-as berlini Ökumenikus Egyházi Napok elé. Mi áldásos lefoylását kívánjuk, és reméljük, hogy sokan részt vesznek azokban.

A Rottenburg-Stuttgart-i Püspökség részéről: Gebhard Fürst, püspök (Kirchliches Amtsblatt, Nr. 1, 14.01.03, Diözese Rottenburg-Stuttgart)
Fordította:

P. Gyurás István SJ

MAGYAROK LELKI GONDOZÁSA KONSTANZBAN

Konstanz a Bodeni-tó mellett fekvő határ város, Németország legdélibb részén, illetve Svájk legészakibb pontján van, a szomszédos Kreuzlingennel 100 ezer lakosú egységet alkot. Nagy jelentősége volt az elmúlt századokban is. Nem csak mint kereskedelmi központ, de mint püspöki székhely a vallási élet mérvadó otthona. Itt tartották 1414-18 között a híres zsinatot, ennek emléke a tóparton a *Konzil* néven ismert épület. A régi fényre emlékezett a hatalmas, kőcsipkés gótikus *Münster*. Ennek egyik a templomában gyűltek és gyűlnek össze szentmisére a magyar hívők. Az elmúlt századokban a mai svájci területen többször osztozott Konstanz a Szent Galleni kolostorral, mint földbirtokot élvező és bírói hatalmat gyakorló felsőbbbbséggel. Kalandozásai során ide is eljutottak őseink, gondoljunk csak a Szent Galleni betörésre, vagy a gyászos Lechmezői csatára. Itt járt az említett zsinaton Zsigmond király is nagy kísérettel és itt szenvedett kínhalált a cseh Husz János az égő máglyán.

A második világháború hullámai is sodortak ide embereket hazánkból. Itt csak azokról írok röviden, akik Konstanz magyar életében emlékeztetésebb szerepet töltek be. Először két magyar családról kell szót ejteni. Ma is hálával emlegetik például *Tompa Miklós*ékat, akik mint gyermektelen házaspár sokat tettek az 56 után idekerült magyar fiatalokért. „Miklós bácsi” még az első világháborúban, mint fiatal tiszt küzdött, 1972-ben 83 évesen halt meg. Felesége a komáromi bencés gimnáziumban érettségizett. Hasonlóan jóemlékű házaspárként élt Konstanzban *Munk András* és *Gerda* nevelésű felesége. A kommunisták otthon kitélepítették őket, földbirtokukat elvették, 56-ban jöttek nyugatra. Felesége egy kivi sörözős leánya, az első világháború idején lett magyarrá. A német, orosz, francia nyelvek mellett megtanult magyarul, magyar beszéde minden magyar menekültnek becstelére válhatott volna.

A konstanzi magyarok lelki gondozása mindig sok gondot okozott, de mindig kielégítő volt. Ha valaki akart, minden hónapban tudott magyar szentmisén részt venni. Már az 50-es évek elején ide került *dr. Vecsey Lajos*, eredetileg Kő-

szegen volt hittanár, Szent Gallenből járt át Konstanzba. Lapot szerkesztett, könyveket írt (*Hunyadi, A déli harangszó története* stb.), ellátta Kreuzlingent is. Akkoriban Szent Gallen lett a magyar menekültek központja. Csak a pártállam bukása után mehetett haza. 80 éven felül halt meg.

Unokaöccse, *dr. Vecsey József*, aki Mindszenty érsek titkára volt, rövid ideig pedig a müncheni Szabad Európa Rádió egyházi adásainak szerkesztője. Főműve a háromkötetes *Mindszenty Okmánytár*. Ő is Szent Gallen környékén lelkészkedett. Aránylag fiatalon távozott az élők sorából.

Himesi Károly Freiburgból utazott hozzánk, 1957-től 1959-ig látta el Konstanz és környéke magyarjainak lelki gondozását.

Kőműves János Augsburgból járt hozzánk. Szentbeszédeit szívesen hallgatták. Szombathelyi egyházmegyei lévén, mint fiatal pap lekerült Horvátországba. Neki is korán kellett menekülnie. Sokat segítette otthoni lelkész társait. Nyolcvan éven felül halt meg Augsburgban.

Bárany József 1972 és 74 között gondozta a rábizott lelkeket Ravensburgból, illetve Weingartenből. 1974 és 81 között pedig *dr. Tarnay Brúnó* volt az utód. Őt követte a jezsuita *Gyurás István*. Mint elődei, ő is több helyen szolgált: Weingartenből jövet Konstanzban misézett délelőtt, majd délután Singenben. 2002-ben Stuttgartba került.

Új lelkészünk a mindig vidám, Győr megyei származású *dr. Szabó Zoltán*. Magán nem kimélve Karlsruhe-ból jár át hozzánk. A 250 km-es utat a Konstanz-i és Singen-i magyarok kedvéért minden hónap második vasárnapján megteszi. Idén nagybőjt első vasárnapján szokatlan koncelebrációt szentmisére került sor: *dr. Cserháti Ferenc* németországi főlelkész érkezett lelkipásztori látogatásra, mondott szentbeszédet és a hamvazás szertartásával nyitotta meg a nagybőjti szent időt számunkra. A magyar szentmisék mindig örömet jelentenek. Kell is, hogy mindnyájunknak örömet jelentsen Isten színevát anyanyelvünkön hallani, régi ismerőseket, barátokat viszontlátni, az eltelt idő eseményeit megtárgyalni, mások véleményét hallani.

Háry Dezső, Frauenfeld, Svájk

A MAGYAR BOLDOGGÁ ÉS SZENTÉ AVATÁSOK HÍRE NYUGATON IS TERJED

Batthyány-Strattmann László boldoggá avatása előtt néhány nappal Párizsban a Magyar Kulturintézet és a Katolikus Misszió közös rendezésében tartottak ismertető előadást a nagyetmet megtöltött vendégek részére. Az előadó *P. Szőke János*, több boldoggá avatás posztulátora Budapestről érkezett. Öröndetes és felemelő tény, hogy a világi és egyházi intézmények hozzáállása a közös rendezvény szervezésében egyhangú tetszésre talált. Az előadást az Intézet részéről *Sághy Marian*, a Misszió részéről *Molnár Ottó* prelátus vezette be.

Az előadó rövid ismertetést adott a boldoggá avatások jogi formájáról, amely sokszor bonyolultnak tűnhet. Majd rátért a jelöltek életére egészen új, egyedi formában: hogyan kapcsolódnak be Isten Szolgái és Isten Szolgálói az Egyház sokoldalú, de mégis egységet alkotó képébe.

Az Egyház tiszteli a szenteket és kéri közbenjárásukat, de mindez rajtuk keresztül a kegyelem Urának, az Istennek szól. Az Isten a szenteken keresztül mutatja ki irántunk szeretetét.

Az előadó részletesebben foglalkozott az ügyekkel, amelyeket ő képvisel Rómában.

Tévedés lenne a szenteket csodatevő varázslóknak tekinteni, mégis mind-egyiknek van egy csodálatos karizmája, amellyel az Egyházat és a Nemzetet gazdagítják. A történelmi kor, amelyben éltekelve van égető problémákkal. Mondhatjuk úgy is, vannak emésztő gondjaink, amelyekben ők a pártfogóink.

Mindszenty József bíborosban láthatjuk az egyházi és politikai élet tisztaságának pártfogóját, az intézmények és a tiszta sajtó szószólóját. Márton Áron, Erdélyi püspökében a kisebbségekben élők oltalmazóját, a vallásukért és hitükért szenvedők Isten előtti szószólóját. Scheffler János és Bogdánfy Szilárd püspökökben a Szent Péter utódához való ragaszkodást, az engesztelő és imádságos élet példaképeit. Romzsa Tódor püspökben a hitfűséget és görög katolikus liturgiához való ragaszkodást és a soknyelvű hívők példás gondozását. Salkaházi Sára szociális testvérben a dolgozó lányok és asszonyok védelmezését és a faji megkülönböztetés áldozatainak megmentését. Marcell atyában a megszentelt élet pártfogóját, aki nehéz körülmények között is helyt tudott állni és a hozzá fordulónak lelki vigaszt adni, a Szűzanya segítségére.

A magyar egyház és népünk nem szegény „szent jelöltekben”, akiknek arcán Krisztus szentsége ragyog. Ők tanúskodnak Isten szeretetéről, a fiatalnak maradt Egyház szépségéről és üdőségéről.

Az Egyház legújabb kora a szentek, vértanúk és hittalók ideje. II. János Pál uralkodása alatt mintegy 1.750 személyt avatott boldoggá, ill. szenté. A magyarok is szép számmal várakoznak a nagy pillanatra. A Szentek Közösségéhez sokan tartoznak már. Az információk szerint tizenegy azoknak száma, akiknek az ügyeit Rómában még vizsgálják.

Molnár Ottó

Köszönjük, ha megújítja az ÉLETÜNK előfizetését!

HÍREK - ESEMÉNYEK

Juliusz Janusz,

az új magyarországi Apostoli Nuncius

A Szentatya, II. János Pál pápa 2003. április 9-én Juliusz Janusz caorle-i címzetes érseket nevezte ki magyarországi Apostoli Nunciusának.

Az újonnan kinevezett magyarországi apostoli nuncius rövid életrajza: 1944. március 17-én született a lengyelországi Lyczana-ban. 1967. március 19-én a krakkói egyházmegye papjává szentelték. 1973-ban egyházból doktorált Rómában és az Apostoli Szentzséki diplomáciai szolgálatába állt. 1973-1995-ig Thaiföldön, Skandináviában, Németországban, Brazíliában, Hollandiában és Magyarországon tevékenykedett a pápai képviselőket, végül diplomáciai ügyvivőként Tajvanban. 1995. március 25-én caorle-i címzetes érseké és ruandai apostoli nunciussá nevezték ki. 1998. szeptember 26-án Juliusz Janusz érseket mozambiki apostoli nunciussá nevezték ki, ahol ez idáig szolgált. (MK)

Schönberger Jenő, az új szatmári püspök

II. János Pál pápa 2003. április 30-án Schönberger Jenő máramarosszigeti plébánost, máramarosszigeti kerületi eseprest nevezte ki a már egy éve megüresedett szatmári püspöki székbe.

Az új püspök 1959. június 18-án született Túrterebesen. Teológiai tanulmányait a Gyulafehérvári Szemináriumban végezte. 1985. június 23-án dr. Jakab Antal gyulafehérvári püspök szentelte pappá a szatmári egyházmegye számára.

Segédlelkészként működött: 1985-1987 között Nagykárolyban az I-es

számú plébánián, 1987-1990 között a Sztamárnémeti II-es számú plébánián, 1990-1991 között a Nagybánya I-es számú plébánián, 1991-1994 között a Nagybánya II-es számú plébánián.

Plébánosként dolgozott: 1994-ben Mezőpetriben, 1994-1997-ig a Sztamárnémeti IV-es számú plébánián. 1997-2001 között a gyulafehérvári teológián volt spirituális és a liturgika tanára. 2000. május 1-én Sztamárnémetiben tiszteletbeli főesperesi címet kapott, decemberben a Gyulafehérvári Főegyházmegye „szentszéki tanácsos” címmel tüntette ki. 2001-től plébános Darán és egyházmegyei főtanfelügyelő, a 2004-es egyházmegyei jubileumi ünnepségek Sztamár megyei felelőse, 2002-től Máramarosszigeti plébános és kerületi esperes.

Schönberger Jenő kinevezett szatmári megyéspüspök szentelése 2003. június 21-én, szombaton 10.00 órakor lesz a szatmárnémeti székesegyházban. A szentelést dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek végzi. A társzentelő püspökök: dr. Jean-Claude Périsset, c. érsek, apostoli nuncius és Tempfli József nagyváradi megyéspüspök.

(A Szatmári Római Katolikus Püspökség)

Placido Domingo

előadta II. János Pál pápa békeimáját

A világhírű spanyol tenorista, Placido Domingo az anconai frissen felújított operaházban adta elő II. János Pál pápa „Canto di Pace” (békedal) című békeimáját. A Szentatya költeményét az egyházak múlt évben Assisiben tartott világtalálkozója írta. A találkozó mottója a béke volt. A költeményt egy olasz komponista, Marco Tutino zenésztette meg.

Vidám történetek

SZÁJRÓL SZÁJRA

Vidám történetek Münchenből

Thomas Mann a „Buddenbrooks” Nobel díjas szerzője ugyan Lübeckben született, de életének nem jelentéktelen részét Münchenben töltötte. Ebből az időből származnak a következő - Thomas Mannra jellemző - történetek.

Th. M. egy müncheni - „művésztárhozó” hírében álló - jómódú polgárnak néhány novelláját adta át. Az akkor még ismeretlen fiatal író, anyagi támogatás reményében fordult a „művészetek barátjához”, aki azonban elutasított minden ez irányú kérést.

- De uram, én úgy tudtam ön mecénásként támogatja az irodalmat és az írókat! - mondta Thomas Mann csodálkozva.

- Ez így is van. - hangzott a válasz, mely ezzel a nem hízog megjegyzéssel folytatódott: - De ön nem író!

A képességeinek tudatában lévő ifjú szerző szerény mosollyal így búcsúzott: - Úgy tűnik, mindketten tévedtünk!

Thomas Mann szállodájának lépcsőjén ment felfelé, mikor egy indulatos vendég neki ütközött.

- Szamar! - sziszegte a könnyen fel-fortyanó uraság.

Az író könnyed meghajlással így válaszolt:

- Örvendek. Thomas Mann vagyok.

Az író reggelinél egyik gyermekének egy pralinét adott. A többiek csodálkozását látva csak ennyit fűzött hozzá:

- Hogy időben megszokjátok az élet igazságtalanságait.

Thomas Mann egy alkalommal Albert Einstein vacsoravendége volt. A háziúr hosszasan magyarázta a lángész, a

„zseni” ismérveit. Mikor előadásának végére ért, az író kedves mosolyát arcára erőltetve, ennyit fűzött a hallottakhoz:

- Persze ezt én mind tudtam eddig is. Ugyanis magam is zseni vagyok.

Ludwig Thoma, a népszerű bajor író (1867-1921), egy szép napon hatalmas kosár frissen szedett gombával tért haza az erdőből. Felesége ebből ízetes levest főzött. Egy ebédre meghívott vendég hevesen bizonygatta, hogy a gombaleves kedvenc étele, de pillanatnyilag egy falatot sem tud enni, „annyira teli van a hasa”. Viszont vacsorára örömmel enne egy tányérral. Mikor este a vendég látta, hogy a Thoma házaspár még életben van, jóízűen megevett nem is egy, hanem két tányér gombalevest.

Ludwig Thoma - aki persze átlátta a vendég „turpisságát” - a következő előadással bosszulta meg magát:

- Bizony, bizony, így van ez a gombával. Például a legveszélyesebb, a pettyes gyilkos galóca, csak húsz órával fogyasztása után jelzi szörnyű hatását.

Roda Roda-t, a horvátországi származású német író (1872-1945) egy fürdőhelyen egy fiatalember napokon át boldogította társaságával. Ez nem elég, még ráadásul állandóan „mester”-ezte Roda-t. Az író ezt megsokallva így fakadt ki:

- Ugyan hagyja már abba ezt az izléstelen mesterezést!

- Már bocsásson meg uram, de ha valaki nem báró, nem hadnagy és még csak nem is doktor, akkor hogyan szólítsa meg az ember az ilyen trotlit?

Közreadta: Ramsay Győző

Placido Domingo a barokk színház újbóli megnyitását használta fel a pápa békeimájának ősbemutatójára.

Ratzinger bíboros cáfolta

Ratzinger bíboros cáfolta, hogy korára való tekintettel meg akar válni a Hittani Kongregáció vezetésétől. A római „Il Messaggero” című napilap ugyanis azt jelentette, hogy a 75 éves Ratzinger bíboros eddigi feladatkörét Schönborn bécsi bíboros veszi át. Az újság jelentését a főpap teljesen légből kapottnak minősítette és hangsúlyozta, hogy a közeljövőben nem áll szándékában a nyugdíjba vonulást.

A Vatikáni Rádió és az elektro-smog

Rómában a legfelsőbb bíróság úgy döntött, hogy a Vatikáni Rádió ügyeire az olasz joggyakorlat érvényes. Ezzel érvénytelenítette a központi bíróság egy tavalyi határozatát, amely kimondta, hogy a Vatikáni Rádió vezetősége ellen - a Szentzséki és az olasz állam között létrejött megállapodás értelmében - nem indítható eljárás olasz törvényszéken. A tavalyi döntés egyúttal elutasította a Vatikáni Rádió Rómától északnyugatra, Santa Maria di Galeriában lévő adótoronyai körül élők egy kérését, amelyben az antennák által kibocsátott elektro-smogra hivatkozva pert akartak indítani a Rádió vezetői ellen. A Szentzséki csak annyit közölt, hogy tudomásul veszik a legfelsőbb bíróság döntését, de leszögezték, hogy az antennák a nemzetközi normáknak megfelelően működtek. A döntés alapján a bíróság foglalkozni fog a Santa Maria di Galeriában élők kérésével. Ebben arra is hivatkoznak, hogy az elektro-smog következtében a környéken több gyermek betegedett meg, illetve halt meg fehérvérűségben. Ha a római bíróság kapcsolatot állapít meg az elektro-smog és a rákbetegségek gyakorisága között, börtönbüntetés fenyegeti a Vatikáni Rádió igazgatóit.

Paphiány Ausztráliában

Az elmúlt öt évben közel 20 százalékkal csökkent Ausztráliában a katolikus papok száma. A „Pointers” című folyóirat szerint a több mint öt milliós katolikusra jelenleg 1670 pap jut. A második legnagyobb felekezetnek, az anglikán egyháznak Ausztráliában kerekén 2.400 papja van. A folyóirat a katolikus papok létszámának visszaesését részben az elöregedéssel járó nyugdíjazásokra, részben pedig a stressz-helyzetre, illetve a szerény fizetésre vezeti vissza. A „Pointers” cikke utal arra is, hogy a papok heti átlagos munkaideje eléri a 60 órát, havi fizetésük viszont alig haladja meg a 700 eurót. (Vin)

Hegyet neveztek el a pápáról a Déli-sarkon

Misést tartott a Déli-sarkon Liberio Andreatta olasz püspök és „megkeresztelt” egy hegyet. A 64 éves, zarándoklatokat szervező vatikáni főpap az első római katolikus pap, aki szentmisét celebrált a Déli-sarkon. A mínusz 50 Celsius fokban tartott istentisztelet részeként elhelyezett egy, a pápa által megáldott keresztet egy addig még névtelen hegyen, és egyúttal el is nevezte a magaslatot. - „A hegynek a II. János Pál nevet adtam, mivel szentatyánk valamikor lelkes hegymászó volt” - idézte a római La Stampa című lap Andreatta püspököt, aki még januárban érkezett egy kutató expedíció tagjaként a Föld legdélebbi vidékére.

A püspöknek egyébként nem idegen teljesen a sarkvidék. 2001-ben járt már az Északi-sarkon, ahol szintén misét mondott, és ott oltárt is állított a jégmezőn.

(Népszava)

Magyar zarándoklat Máriacellben

A szokásos évi magyar zarándoklat Máriacellbe szeptember 20-21-én lesz. A zarándoklatot vezeti dr. Erdő Péter prímás, esztergom-budapesti érsek.

Programja:

Szeptember 20-án, szombaton 16.45-kor ünnepélyes bevonulás a bazilikába. A zarándoklat köszöntése után szentmise a plébánia atlempomában. A szentmisét mondja és a hazát prédikál P. Kúhár Ede bencés atya. 20.00 órakor gyertyás körmenet.

Szeptember 21-én, vasárnap 10.00 órakor ünnepélyes püspöki mise prédikációval. 14.00 órakor búcsú-ajátosság ünnepélyes kivonulással a bazilikából.

Szállás és egyéb problémák megoldásában forduljunk P. Kúhár Ede OSB atyához. Címe: Benediktiner Superiorat, A-8630 Mariaszell, Tel: 0043/3882/2595 (-38-as mellékszám).

Szeretettel várunk mindenkit.

Msgr. Valentiny Géza,
ausztriai főlelkész

Meghalt Muráti Lili

Madridban, 92 éves korában elhunyt Muráti Lili színművésznő. Nagyszüntörtökön temették az Almudena köztemetőben édesanyja és első férje, Vaszary János író mellé. A szomszéd sírban nyugszik Nyíró József.

A Vaszary-házaspár 1946 júniusában hagyta el Magyarországot másfél éves bujkálás után. Bajor menekülttáborokon, Párizson és Normandián keresztül 1947 nyarán érkezett Spanyolországba és fél évvel később Lili már fel is lépett spanyolul külföldi nő szerepében. A Spanyol Nemzeti Rádió magyar adásának megindulásakor, 1949 elején ő lett az első bemozdó. Férjével még abban az évben saját színtársulatot szervezett és azzal járták az országot Vaszary 1963-ban bekövetkezett haláláig. Legnagyobb sikereik közé tartozott két Vaszary-darab: *Angyalt vettem feleségül* és *A pénz nem bologdit*. Közben, 1953-ban megjelent spanyolul a színésznő *Szeretni kevesen tudnak* című regénye.

Vaszary halála után kevesebbet szerepelt. Második férje Dóra Sándor galamb-lovó világbajnok lett, de őt is elvesztette. A színpadról 1990-ben vonult vissza. A magyar állampolgár a köztársasági érdemrend keresztjével tüntette ki. Budapestten Muráti Lili Baráti Kör működik, annak jóvoltából járt utólagja Magyarországon.

Római Zoltán, Madrid

Régi-új elnök a református egyház élén Újválasztották Bölskei Gusztávot

A Magyarországi Református Egyház XII. Zsinatának március 1-i alakuló ülésén újra Bölskei Gusztávot, a tisztántúli egyházközség püspökét választották lelkes elnökké, a világi elnök Nagy Sándor, a dunamelléki egyházközség főgondnoka lett.

A református egyház törvényei alapján a zsinati tanácskozás hat évre választja meg a felekezet világi és lelkes vezetőit.

(Magyar Nemzet)

Hazámért-hitemért

Február 24-én a kommunizmus áldozatainak emléknappja alkalmából a pesti Vigadóban került sor a 2002-ben alapított „Parma fidei - a hit pajzsa” díj évi átadására. A „hazámért-hitemért” kitüntetését Mádl Dalma asszony, Mádl Ferenc köztársasági elnök felesége adta át Olofsson Placid bencés szerzetesnek.

A 87 éves bencés atya raboskodott a hírhedt Andrassy út 60. sz. alatti börtönben, majd tíz évig a Szovjetunióban, a mordoviai Potyma lágerében, de hitehez mindvégig hű maradt.

Dunántúli Napló (Pécs)

MAGYARNYELVŰ SZENTMISÉK NYUGAT-EURÓPÁBAN

Időnként közöljük a magyar lelkesítégek telefonszámát és címét, ahol érdeklődni lehet magyarnyelvű szentmisék helye és ideje után.

ANGLIA:

London: Msgr. Tüttő György főlelkész, Dunstan's House, 141, Gunnersbury Avenue, GB-London W3 8LE, **Telefon/fax: 0044/20/8992 2054**

ÉSZAK-ANGLIA:

Rochdale: Magyar Egyesület székházában. 76 a/78, Milnrow Road, minden hónap második vasárnapján 15.00-kor.

Wolverhampton: St. Andrew anglikán templomban, St. Andrew Close, Hunter Street-ről, minden hónap harmadik vasárnapján 15.00-kor.
Bradford: Magyar Egyesület székházában. 4, Walmer Villas, minden hónap harmadik vasárnap utáni szerdán, délelőtt 11.00 órakor.
Nottingham: Lengyel templomban. 2, Sherwood Rise, minden hónap negyedik vasárnapján 12.30-kor.
Érdeklődni: Ft. Fülöp Menyhért plebánus, St. John The Baptist Presbytery, Dowling Street, Rochdale, OL11 1EX, **Tel./Fax: 0044-(0)1706/64 59 37.**

AUSZTRIA:

Bécs: Ft. Hegyi György, Ungarisches Röm. Kath. Seelsorgeamt, Döblergasse 2/30b, A-1070 Wien, **Telefon/fax: 0043/1/526 49 72.** Misézó helyek: Bécs, Mödling, Wr. Neustadt, Florisdorf, Kaiser Ebersdorf.

Pázmáneum, Msgr. Dr. Csordás Eörs, rektor, szentmise: minden szombat este 18.30, A-1090 Wien, Boltzmannsgasse 14, **Telefon: 0043-1-317 3656**

Burgenland/Alsóőrött: Pfrarrat Unterwart, Ft. Horváth János, **Telefon: 0043/ 33/527 108**

Grác: szentmise vasárnaponként 10 órakor Gracspitz 30. sz. alatt a Welsche-Kirche-ben, Schönau Gürtel 41, Ft. Paskó Csaba lelkész, Ugri Mihály gondnok, **Tel.: 0043/316/68 35 08;**

Innsbruck: minden hónap 2. vasárnapján, Richard Wagner Str. 3., Dr. Magda Szilveszter diakónus, **T.: 0512/204 103**

Linz: Misézóhelyek: Linz, Wels. **Érdekl.: Ft. Szabó Ernő, Senefelder Str. 6., A-4020 Linz, Tel.: 0043/732/342-586**

Salzburg: Szentmise havonta egyszer, vasárnap 12 órakor az Orsolyita-zárdában, Aigner Str. 135, változó dátummal. **Érdeklődni:** Schwarz Mária, **Telefon: 0043/662/820 139**

BELGIUM

Brüsszel: Ft. Urban Imre, Mission Catholique Hongroise, Rue de l'Arbre Bénit 123, B-1050 Bruxelles/XL, **Telefon/fax: 0032/2/64 85 336,**

Liege/Luxemburg: Ft. Dobai Sándor főlelkész, Aumonier Hongrois, Rue des Anglais 33., B-4000 Liege, **Telefon: 0032/ 4/22 33 910**

FRANCIAORSZÁG

Párizs: Msgr. Molnár Ottó főlelkész, szentmise minden vasárnap 11-kor. Mission Catholique Hongroise, 42, rue Albert Thomas, F-75010 PARIS, **Telefon/fax.: 0033/1/42 08 61 70;**

Dél-Franciaország: Ft. Fülöp Gergely, Mission Catholique Hongroise, 74 rue du Grand-Roule, F-69110 Ste Foy-les-Lyon, **Telefon: 0033/4/78 50 16 36**

NÉMETORSZÁGBAN

AUGSBURG-i Egyházmegye: Misézó helyek: Augsburg, Neuburg a. D., Kempten. **Érdeklődni:** Ft. Báthory Lajos. **Telefon: (0821) 22 92 838.**

BAMBERG-EICHSTÄTT-REGENSBURG-i Egyházmegye: Nürnbergi székhellyel: Misézó helyek: Bamberg, Coburg, Ingolstadt, Landsbut, Nürnberg, Regensburg, Straubing. **Érdeklődni:** Ft. Bereczki Béla, Ungarische Katholische Mission, Tuchergartenstr. 2/A, D-90571 Schweig, **Telefon: (0911) 507 57 96**

ESSEN-i Egyházmegye: Misézó helyek: Duisburg, Essen. **Érdeklődni:** Ung. Kath. Mission, Steeler Str. 110, D-45139 Essen. **Telefon: (0201) 28 47 40 vagy Kölnben: (0221) 23 80 60.**

FREIBURG-TRIER-SPEYER-i Egyházmegye: Karlsruhe-i székhellyel: Misézó helyek: Mannheim, Offenburg, Kaiserslautern, Saarbrücken, Freiburg, Karlsruhe, Pforzheim, Konstanz, Singen, Stralsburg, Mulhouse. **Érd.: Ft. Dr. Szabó József, Ungarische Katholische Mission, Schneidmühler Str. 121, D-76139 Karlsruhe. Tel./Fax: (0721) 68 72 15**

BERLIN-i és HAMBURG-i Főegyházmegye, Hildesheim-i és Osnabrück-i Egyházmegye: Misézó helyek: Berlin, Hamburg, Hannover, Kiel, Lübeck, Braunschweig, Bremen. **Érd. Hamburgban:** Ft. Rasztovác Pál, Ungarische Katholische Mission, Holzdam 20, D-20099 Hamburg, **Tel.: (040) 25 077 83.**

KÖLN-i Főegyházmegye és **AACHEN:** Misézó helyek: Köln, Bonn, Düsseldorf, Wuppertal, Bergisch-Gladbach, Aachen: **Érdeklődni:** Ft. Lukács József, Ung. Kath. Mission, Thieboldgasse 96, D-50676 Köln. **E-mail: lukacs@web.de** **Telefon: (0221) 23 80 60. Fax: 0221/232120** <http://www.Ungarnzentrum.de>

HIRDETÉSEK

Személy és áru fuvarozás Magyarországra. Elfogadható áron, megegyezés szerint, háztól-házig. **Telefon: D-0049-07034-62580.**

Budapest a Rákóczi úton II. emeleti, lift van, 5 szobás 118 m², (2 fűrdőszoba, 3 WC), lakás teljesen renoválva azonnal beköltözhetően eladó. Lakás és iroda célra is megfelelő. **Érdeklődni: 0049-89-3136621**

SOPRONBAN az alsó Lóverekben, gyönyörű és csendes környezetben, háromszintes 240 m²-es családi ház felújítva eladó. **Irányár: 175.000,00 Euró.** Tetőtér beépíthető. **Érdeklődni Tel.: 0036-96/41 37 14.**

Komáromban termálfürdőhöz közel összkomfortos 95-ben épült családi ház berendezéssel (130 m² lakás, 800 m² parkosított telek, fenyő, tuja), gyümölcsös, 30 m²-es melléképület 20 millió Ft-ért eladó! **Tel.: D-089/43 72 23 13.**

Ingatlanközvetítő iroda várja ügyfeleit. Kínálunk: Pinceházat, lakásokat, családi házakat, a festői Bakony lábainál. Családi házak telekkel már 4 millió Ft-tól. **Tel./Fax: 0036-34/35 33 63, v. Mobil: 0036-30/92 74 708.**

Keresek korrekt, megbízható, nagykereskedelemben jártas személyt üzlet lebonyolításához. Jelentkezés és további információ: **Tel/Fax: 0049-0711/71 68 595.**

Apor Vilmos Vendégház Óbudán, tetőtérben kialakított komfortos szobáinkba várjuk csoportok és egyénileg utazók jelentkezését 23 főig. Az épületben kápolna működik, klub és előadó helyiségek bérelhetők. Zárt parkoló van. **Érdeklődni:** munkanapokon 10.00-13.00 óra között telefonon, v. írásban: H-1035 Budapest, Kórház u. 37. **Telef: 0036-1/250 78 69, Fax: 0036-1/368 98 99. E-mail: olikata@axelero.hu.**

Magyarországon panorámás, romantikus, nádfedeles, velencei közművesített, telefonos (az ország 2. legnagyobb) termálforrásának kö-

LIMBURG-FULDA-MAINZ-i Egyházmegye frankfurti székhellyel: Misézó helyek: Frankfurt-Rödelheim, Mainz, Wiesbaden, Darmstadt, Giessen. **Érdeklődni:** Ft. Takács Pál, Katholische Ungarische Gemeinde, Ludwig-Landmann-Str. 365, D-60487 Frankfurt. **Telefon: (069) 24 79 50 21.** www.magyar-katolikusok-frankfurt.de

MÜNCHEN-FREISING-i főegyházmegye: Misézó helyek: München, Rosenheim. **Érdeklődni:** Ft. Merka János, Ung. Kath. Mission, Oberhöfingstr. 40, D-81925 München. **Tel.: (089) 982637, 982638, FAX: (089) 985419. E-mail: ukm_muenchen.de; http://www.erzbis-tum-muenchen.de/ungarische-mission**

MÜNSTER-PADERBORN-OSNABRÜCK-i Egyházmegye: Misézó helyek: Hagen, Minden, Arnsberg, Osnabrück, Bielefeld, Marl, Münster, Neukirchen-Vluyn, Dortmund. **Érdeklődni:** Ft. Bagossy István, Ung. Kath. Mission, Middelfeld 24, D-48157 Münster-Handorf. **Telefon: (0251) 32 65 01**

PASSAU-i Egyházmegye: Misézó hely: Passau: **Érd.: Ft. Szabó Árpád, Götzendorferstr. 5, D-94121 Salzweg, Telefon: (08505) 12 29.**

ROTTENBURG-STUTTGART-i Egyházmegye: Misézó helyek: Stuttgart, Heilbronn-Horkheim, Balingen-Frommern, Ludwigsburg, Böblingen, Reutlingen, Schwäbisch Gmünd, Eislingen, Weingarten, Heidenheim, Friedrichshafen, Munderkingen, Ulm, Biberach. **Érdeklődni:** P. Gyurás István SJ, Ungarische Katholische Mission, Pfizerstr. 5, D - 70184 Stuttgart. **E-mail: ung.kath.mission.stuttgart@t-online.de** <http://home.t-online.de/home/ung.kath.mission.stuttgart>

WÜRZBURG-i Egyházmegye: Misézó hely: Würzburg. **Érdeklődni:** Ft. Dr. Koncsik Endre, Kardinal-Döppner-Platz 7, D-97070 Würzburg. **Telefon: (0931) 38 62 43**

NORVÉGIA: P. Teres Ágoston SJ, Munkerudveien, 52, N-1165 Oslo. Szentmise minden hónap első vasárnapján 14-kor a Szent József kápolnában (Akersveien 4). **Telefon/fax.: 0047/22744 124**

OLASZORSZÁG

Róma: Msgr. Dr. Németh László főlelkész, Pontificio Instituto Ecclesiastico Ungherese, Via Giulia 1, I-00186 Róma. **Telefon: 0039/06/684-261.** Misézó helyek: Róma, Milano, Firenze, Bologna, Padova, Torino, Genova, Palermo, Catania.

SVÁJC

Zürich: Ft. Vizauer Ferenc, Röm. Katholische Ungarmission, Winterthurer Str. 135, CH-8057 Zürich, **Telef: 0041/1/36 23 303**

Bern: Röm. Kath. Ungarmission, Pf. 7717, CH-3000 Bern, **Telef: 0041/61/381 54 45 (Basel)**

Genf: Szentmise minden hó 1. és 3. vasárnapján. **Telefon: 00 41/22/7910458;**

Lausanne: Szentmise minden hó 2. és 4. vasárnapján. **Telefon: 00 41/21/6478 678;**

Fribourg: Szentmise minden hó utolsó vasárnapján 10.30-kor, az Orsolyiták templomában, (rue de Lausanne). **Lelkész: Ft. Popa Péter, Telefon: 0041/26/425 42 06** □

zelében levő ingatlant kb. 100 m² lakóterület tetőtér-beépítéssel, borospincével, termő és gyümölcsfákkal betelepített kb. 1040 m²-es telekkel eladó. **Tel.: (CH) 0041-78 77/00 279.**

Eladó Pátyon 720 m²-es telken 7,6 x 7,7 m alapi 130 m²-es, tetőteres ház, garázzsal, dupla közművel, fűtéssel, szintenként kettéválasztható, WC, fenn fürdő, lenn tu, külön kijárat. Megbeszélés, megtekintés: **Tel.: 0036-30/412 0875.**

Hévízen nyugodt környezetben apartmanok, lakások egész évben kiadók. **Ár: 21, 50 euró két személynek. Tel: 0036-83/34 10 63.**

Eladó Érd Parkvárosban 10 ár magaslati fekvésű telek, tölgy és fenyőfákkal, 4 szobás 1 emeletes galériás faházzal, kaminkálya, víz, villany bevezetve. **Irányár: 55.000 Euró. Tel.: 0049-711/48 09 852.**

Kolozsvárt, 26 éves független kozmetikus-lány fiatalok ismeretségét és munkalehetőségét keres Németországban **Tel.: 00402-64/164 082 v. 0040/740 203 513.**

Balatontól délre 38 km, Igal termálfürdőnél 4 km, 5213 m² telek, régi parasztházzal (renoválás szükséges) eladó. **Irányár: 12.000 Euró. Érdeklődni:** D-06139/29 28 25 este 6-8-ig.

Balatonbogláron víztől 200 m-re, jól felszerelt nagy nyaraló, zárt udvarral, max. 10 főnek, napi 50 Euró-ért kiadó. **Tel: 0036-85/350 119 v. 0036-30/55 444 51.**

Magyar specialitások O. Bayer-M. - Gonda. Csomagot is küldünk! **Kreitmayrstr. 26., 80335 München. Tel: 089/12 96 393.**

Gyomaendrődön 650 m²-es telken 160 m²-es összkomfortos családi ház garázzsal, melléképülettel fűtőrendszerrel eladó. **Hármas-Körös folyó üdüllőkörzet, termálfürdő közelében. Irányár: 35 ezer Euró. Fotókat küldök. Tel: 0049-2204/81 274, v. 0036-66/386 843.**

Zamárdiban Balaton-parti 1,5 szobás üdüllő kiadó. **Cím: Koszoru Jánosné, H-1031 Budapest, Amfiteátrum 6., E-mail: gabcicica@freemail.hu, tel.: 0036-1/24 27 328.**

Eladó Zalakaros - Kis Balaton környékén építési telek 2150 m² csendes kültelek. Csatorna, kifizetve, áram, víz-gáz és telefon olcsón lehetséges. **Árhatár 5.900 Euró. Német tulajdonos; provízió nélkül. Fénykép és további információk: Tel/Fax: 0036-93/34 00 27.**

Középkorú hölgy jó német nyelvtudással Ausztriában, Németországban, Olaszországban gyakorlatlalt, házvezetői, betegápolási munkát keres otthallással. **Tel.: 0036-66/321 109.**

VELENCE-i tónál Bencehegyen eladó 152 m²-es 3 szintes nagypanorámájú ház, 5 szoba, 2 nappali, 3 fűrdőszoba (1313 m² telek). **Irányár: 150 ezer Euró vagy 36 millió Forint. Tel: 0036-22/474 309, Mobil: 06-30/214 83 68.**

Magyar nyugdíjas nő szívesen vállalna munkát, idős beteg vagy házaspár gondozását, ápolását több éves tapasztalattal Németországban, Ausztriában vagy Svájcban otthallással. **Mészáros Gizella, tel.: H-0036-23/38 98 19.**

DUNABOGDÁNYBAN 885 m²-es örökpanorámás, rendezett telken 30 m²-es nyaraló tulajdonostól eladó. **Irányár: 6,7 millió Ft. Tel.: 0036-1/38 98 408.**

DOBOGÓKÓN 300 négyszögöles (1046 m²-es) telken 50 m²-es hétvégi ház, gömbfaház melléképülettel és tárolóval tulajdonostól eladó. A kívül belül felújított épület közvetlenül a BM Pilis szállodájával szemben megtekinthető. **Irányár: 13,8 millió Ft. Tel.: 0036-1/257 72 94 (hétköznap 9-17 óra között).**

HIRDESSZEN AZ ÉLETÜNKBEN

Hirdetési díjak

Apró-, házassági-, általános hirdetés ára soronként, kb. 40 betű	3,60 Euró
„Jelleg” - postaköltség	3,60
„Üzleti”, nyereséges hirdetés soronként	5,50
nagybetűs (kétsoros) sor	11,00
Kéthasábos hirdetés az összeg kétszerese. Külön kívánásokat esetenként árazunk.	

Egymásutáni háromszori hirdetésnél 10 % - hatszori hirdetésnél 20 % - ill. egészévi hirdetés esetén 30 % kedvezményt adunk!

Hazai- erdélyi és felvidéki honfitársainknak kedvezményes árat számítunk, soronként: 800,- Ft

A hirdetések befizetésének határideje legkésőbb a hó 10-ig!

A HIRDETÉSEK SZÖVEGÉÉRT, STILUSÁÉRT A SZERKESZTŐSÉG NEM FELEL!

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE! ● Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után közölünk!

HELIOS PANZIO BUDAPEST

Budai, zöldövezeti, csendes panzió, melytől a belváros 1 buszjáratral 15 perc alatt megközelíthető, zárt parkolással, komfortos szobákkal várja vendégeit. H-1121 Budapest, Lidérc u. 5/a. **Tel/fax: 36-1-246-46-58 ill. 246-26-45** e-mail: roomheli@axelero.hu www.heliospanzio.hu

Budapest lakáseladást-lakásvételt, lakásbérbeadást, számlákat és ügyintézését vállalok. Horváth Gábor, **Tel.: 0036-30/97 18 147, e-mail: horvathgabor@ingatlan.com**

Párizsban élő gyűjtő szeretne magyar festményeket és zsolnai porcelán tárgyakat vásárolni, készpénzfizetéssel. Kérem, hívjon a 0033-660/55 73 03 számon, vagy a kalmaklary@noos.fr E-mail címen.

Férfi (47/185/110) megismerkedne hajadonnal, vagy özvegyvel házasság céljából. **Jelige: „GYERMEKET AKAROK”**

„Kereszt és korona” kétrészes film németül a bajor-magyar kapcsolatok 1100 éves történetéről, VHS, PAL, 2x 45 perc. **Ár: 30,00 Euró (2x15,00 Euró), megrendelhető: e-mailen: aravasz@web.de és fax: 0049-89-81 88 76 59.**

Református istentiszteletek Münchenben: Reisinger Str. 11 (Sendlinger Tor) minden hó 1. 3. 5. vasárnap 16 órakor és 2. és 4. vasárnap dé. 11 órakor. **Tel: 089-149 31 72 és 601 13 35, www.reformatus-muenchen.de**

Kéziratokat kérjük lehetőleg e-mailen küldeni: eletuenk@gmx.de

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

MAGYAR KATOLIKUS DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • 80336 München
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
Email: eletuenk@gmx.de

*
Felolós kiadó:
a Magyar Katolikus Delegatura Főszerkesztő: Dr. Cserháti Ferenc
A szerkesztőbizottság tagjai:
Dr. Frank Miklós, Ramsay Győző,
Szamosi József (olvasó és tördelő szerkesztő) és Vincze András.

*
Redaktion und Herausgeber:

UNGARISCHE KATHOLISCHE DELEGATURA
Landwehrstr. 66 • D-80336 München
Chefredakteur: Dr. Cserháti Ferenc
Telefon: (089) 5 32 82 88
Telefax: (089) 5 32 82 45
E-mail: eletuenk@gmx.de

*
Abonnement für ein Jahr: 15,— Euro
11 Exemplare
nach Übersee mit Luftpost US\$ 50,—

*
ELŐFIZETÉS:

Az életünket a helyi magyar lelkészek terjesztik, ők küldik szét, náluk is kell előfizetni! Tengerentúli, vagy ahol nincs magyar lelkész, oda a kiadóhivatal küldi az újságot.

1 példány ára: 1.50 Euró
Előfizetési ár egy évre 15,—Euró
Tengerentúlira US\$ 50,-

*
BANKSZÁMLÁNK:
Ungarische Katholische Delegatur
Sonderkonto „ÉLETÜNK”.
Postbank München
Konto-Nr.: 606 50-803 - BLZ 700 100 80

*
Erscheint 11 mal im Jahr.

Satz: ÉLETÜNK

*
Druck: AMPER-WERBE-DRUCK
Verlag Hammerand GmbH
Hasenleide 11,
82256 Fürstenfeldbruck

*
Beilagenhinweis: Dieser Auflage liegt zeitweise ein RUNDSCHREIBEN bei.

A KIADVÁNYHOZ KÖRLEVELET MELLELKELTÜNK.